

LATVIJAS VISPĀRĒJĀS
VALDĪBAS BUDŽETA
PLĀNA PROJEKTS
2020.GADAM

Saturs

Saīsinājumu apzīmējumi	3
Ievads	4
Makroekonomiskās attīstības scenārijs	5
Tabula 0.i). Ārējās vides pamata pieņēmumi	6
Tabula 1a: Izaugsme un ar to saistītie faktori.....	7
Tabula 1b: Patēriņa cenu izmaiņas	8
Tabula 1c: Darba tirgus attīstība.....	8
Tabula 1d: Sektoru bilances	8
Fiskālā stratēģija un strukturālās bilances mērķi	9
Tabula 2.a: Vispārējās valdības budžeta mērķi sadalījumā pa apakšsektoriem	11
Tabula 2.b: Vispārējās valdības parāda attīstība 2019.–2020.gadā.....	12
Tabula 2.c: Netiešās saistības	12
Tabula 3: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu prognozes pie nemainīgas politikas sadalījumā pa galvenajām komponentēm	13
Tabula 4.a: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu mērķi sadalījumā pa galvenajām komponentēm.....	14
Tabula 4.b: Izdevumi, kas tiek izslēgti no izdevumu kritērija	14
Tabula 4.c Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā	15
Tabula 4.c.i) Vispārējās valdības izdevumi izglītībai, veselības aprūpei un nodarbinātībai	15
Tabula 4.c.ii) Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā	15
Vidēja termiņa budžeta politikas prioritāro attīstības virzienu īstenošana.....	16
Tabula 5: Diskrecionāro pasākumu apraksts, kas iekļauti budžeta projektā.....	19
Tabula 5.a.i): Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vispārējās valdības budžetā	19
Tabula 5.a.ii) Diskrecionārie izdevumu pasākumi vispārējās valdības budžetā	21
Tabula 5.b.i): Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi centrālās valdības budžetā.....	25
Tabula 5.b.ii): Diskrecionārie izdevumi pasākumi centrālās valdības budžetā.....	27
Tabula 5.c: Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vietējās valdības budžetā	31
Tabula 6.a Valstu specifiskās rekomendācijas	32
Tabula 6.b ES Stratēģijas noteiktie mērķi attiecībā uz izaugsmi un darbu	38
Tabula 7: Salīdzinājums ar Stabilitātes programmu 2019.–2022.gadam.....	44
Pielikums: Metodoloģiskie aspekti.....	45

Saīsinājumu apzīmējumi

ALTUM	Akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija “Altum””
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EK	Eiropas Komisija
EKII	Emisijas kvotu izsolišanas instruments
EKS	Eiropas Kontu sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FM	Finanšu ministrija
IEM	Iekšlietu ministrija
Ietvara likums	Vidēja termiņa budžeta ietvara likums
IIN	Iedzīvotāju ienākumu nodoklis
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
MK	Ministru kabinets
NRP	Nacionālā reformu programma
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SAM	Specifiskā atbalsta mērķis
SEG	Siltumnīcefekta gāzes
SOC	Sociālas apdrošināšanas iemaksas
STEM	Zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (<i>science, technology, engineering and mathematics</i>)
UIN	Uzņēmuma ienākumu nodoklis
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VTM	Vidēja termiņa strukturālās bilances mērķis
ZTAI	Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam

Ievads

Latvijas Republika iesniedz Vispārējās valdības budžeta plāna projektu 2020.gadam.

Vispārējās valdības budžeta plāna projekts 2020.gadam ir sagatavots bastoties uz š.g. jūnijā izstrādāto makroekonomiskās attīstības scenāriju, kas 2020.gadam paredz IKP pieaugumu 2,8% apmērā. Fiskālās attīstības scenārijs 2020.gadam ietver scenāriju pie nemainīgas politikas, kā arī mainīgas politikas scenāriju, kurā ietverti MK jaunpieņemtie diskrecionārie ieņēmumu un izdevumu pasākumi. 2020.gada budžets ir sagatavots, prognozējot, ka vispārējās valdības nominālais deficīts 2020.gadā ir 0,34 % no IKP.

Vispārējās valdības budžeta plāna projektu 2020.gadam š.g. 11.oktobrī ir apstiprinājis MK.

Makroekonomiskās attīstības scenārijs

Vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenārijs 2019.–2022.gadam izstrādāts 2019.gada jūnijā, ņemot vērā ņemot vērā 2019.gada 1.ceturkšņa IKP datus un līdz 2019.gada jūnijam pieejamo īstermiņa makroekonomisko informāciju. Salīdzinājumā ar Latvijas Stabilitātes programmas 2019.–2022.gadam prognozēm, kas tika izstrādātas 2019.gada februārī, Latvijas IKP pieauguma prognoze 2019.gadam nav mainīta, saglabājot to 3,2% apmērā, bet prognoze 2020.gadam samazināta par 0,2 procentpunktiem līdz 2,8%.

Mērenākus ekonomikas izaugsmes tempus nekā iepriekšējos divos gados nosaka ES fondu līdzekļu ieplūdes stabilizēšanās un pieprasījuma vājināšanās ārējos tirgos. IKP pieauguma tempu samazināšanos līdz 2,8% nākamajā gadā ietekmē galvenokārt lēnākie investīciju pieauguma tempi, kā arī pieaugusi nenoteiktība un riski ārējā vidē, tajā skaitā saistībā ar augošajām protekcionisma tendencēm, Amerikas Savienoto Valstu (ASV) un Ķīnas tirdzniecības konfliktu, ieilgušo nenoteiktību saistībā ar Lielbritānijas izstāšanos no ES un augšo nestabilitāti pasaules ģeopolitisko konfliktu reģionos.

Gada vidējā inflācija 2019.gadā prognozēta 2,8% un 2020.gadā 2,5% līmenī. Salīdzinājumā ar Latvijas Stabilitātes programmas 2019.–2022.gadam prognozēm inflācijas prognoze 2019.gadam ir paaugstināta par 0,3 procentpunktiem, galvenokārt straujāka nekā iepriekš prognozēts elektroenerģijas un dabas gāzes cenu pieauguma dēļ. Tāpat arī inflācijas prognoze 2020.gadam ir paaugstināta par 0,3 procentpunktiem līdz 2,5%.

Straujais algu pieaugums, kas pagājušajā gadā sasniedza 8,4%, saglabājās arī 2019.gada pirmajā pusē. Tāpēc mēneša vidējās bruto darba samaksas pieauguma prognoze 2019.gadam ir paaugstināta par vienu procentpunktu līdz 7,5%, bet 2020.gadam – par 0,5 procentpunktiem līdz 6,0%. Saglabājoties stabilai ekonomikas izaugsmei, sagaidāms, ka tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits šogad augs par 0,5% līdz 914 tūkstošiem, bet bezdarba līmenis pazemināsies līdz 7,0%. Nākamajā gadā tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits saglabāsies stabils, bet bezdarba līmenis turpinās pazemināties, noslīdot līdz 6,6%.

Izstrādātās makroekonomisko rādītāju prognozes ir saskaņotas ar Latvijas Banku un Ekonomikas ministriju, parakstot vienošanās protokolu. Prognozes 2019.gada 20.jūnijā ir apstiprinājuši Fiskālās disciplīnas padome. Izstrādājot prognozes, FM ir konsultējies ar Starptautiskā Valūtas fonda un EK ekspertiem. Izstrādātās makroekonomisko rādītāju prognozes tika izmantotas par pamatu Ietvara likuma 2020-2022 izstrādei.

Makroekonomiskās attīstības scenārijs balstās uz EK 2019.gada vasaras prognožu pieņēmumiem par Latvijas tirdzniecības partnervalstu ekonomisko attīstību. Kopumā Latvijas tirdzniecības partnervalstīs saglabājas liela ekonomiskās situācijas nenoteiktība. Lai gan ES IKP 2019.gada 1.ceturksnī pieauga straujāk, nekā iepriekš bija prognozēts, pateicoties iekšējam pieprasījumam, tomēr gada otrajā pusē tiek prognozēta izaugsmes mazināšanās, jo ES eksporta aktivitāte saglabājas vāja galvenokārt pasaules apstrādes rūpniecības cikla fāzes dēļ. Atbilstoši EK scenārijam, ES valstu IKP kopā 2019.gadā pieaugs par 1,4% un 2020.gadā par 1,6%, palēninoties no 2017.gadā sasniegtajiem 2,5%.

Vienlaikus pasaules pieprasījuma dinamikai un ekonomikas izaugsmei ir labvēlīgas kopš š.g. maija strauji samazinājušās energoresursu cenas un joprojām zemās procentu likmes. Savās prognozēs FM pieņēma, ka 2019.gadā un 2020.gadā vidējā naftas cena būs attiecīgi 70 dolāri un 65 dolāri par *Brent* jēlnaftas barelu, savukārt EUR/USD kurss atbilstoši EK prognožu tehniskajiem pieņēmumiem 2019. un 2020.gadā būs 1,13. Savukārt īstermiņa procentu likmes tiek prognozētas negatīvas -0,3% un -0,5% attiecīgi 2019.gadā un 2020.gadā, jo Eiropas Centrālā banka turpinās stimulējošu monetāro politiku.

Tabula 0.i). Ārējās vides pamata pieņēmumi

	2018	2019	2020
Īstermiņa procentu likme <i>euro</i> zonā (gada vidējā)		-0,3	-0,5
Ilgtermiņa procentu likme <i>euro</i> zonā (gada vidējā)		-0,2	-0,2
USD/EUR kurss (gada vidējais)	1,18	1,13	1,13
Nominālais efektīvais maiņas kurss ES	4,8	-0,9	0,3
Pasaules IKP, izņemot ES, pieaugums salīdzināmās cenās, %	3,8	3,4	3,6
ES IKP pieaugums salīdzināmās cenās, %	2,0	1,4	1,6
Pasaules preču un pakalpojumu tirdzniecības apjomu izmaiņas ES eksporta tirgos, izslēdzot ES, %	4,0	1,8	2,8
Pasaules preču un pakalpojumu importa apjomu izmaiņas, izslēdzot ES, %	4,7	1,6	3,1
Naftas cena (<i>Brent</i> , USD par barelu)	71,5	70,0	65,0

Tabula 1a: Izaugsme un ar to saistītie faktori

	EKS kods	2018	2018	2019	2020
		Līmenis	Pieaugums %		
1. Reālais IKP, mljrd. euro	B1*g	23,9	4,8	3,2	2,8
no kā					
pieskaitāmi aprēķinātajai ietekmei no budžeta pasākumiem uz ekonomikas izaugsmi					
2. Potenciālais IKP		23,5	3,5	3,5	3,4
Devums					
Devums pot. IKP: darba spēks			0,4	0,2	0,1
Devums pot. IKP: kapitāls			1,2	1,3	1,3
Devums pot. IKP: faktoru produktivitāte			1,9	2,0	2,0
3. Nominālais IKP	B1*g	29,5	9,2	6,4	5,6
Reālā IKP komponentes					
4. Privātais patēriņš	P.3	14,6	4,5	3,4	3,3
5. Valdības patēriņš	P.3	4,0	4,0	3,3	3,2
6. Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51	5,6	16,4	8,2	5,0
7. Izmaiņas krājumos	P.52 + P.53				
8. Eksports	P.6	14,8	1,8	2,9	3,2
9. Imports	P.7	15,8	5,1	0,9	2,8
Devums reālā IKP pieaugumā					
10. Kopējais iekšzemes pieprasījums			6,9	4,6	3,8
11. Izmaiņas krājumos	P.52 + P.53		0,1	-2,6	-1,2
12. Preču un pakalpojumu tirdzniecības balance	B.11		-2,2	1,2	0,2

Tabula 1b: Patēriņa cenu izmaiņas

	EKS kods	2018	2018	2019	2020
		Līmenis	Pieaugums %		
1. IKP deflators			4,2	3,1	2,7
2. Privātā patēriņa deflators			2,8	2,8	2,5
3. Saskaņotā patēriņa cenu indekss			2,5	2,8	2,5
4. Valdības patēriņa deflators			3,5	3,8	2,9
5. Investīciju deflators			2,3	2,4	2,2
6. Eksporta cenu deflators			3,4	1,9	2,0
7. Importa cenu deflators			1,3	1,0	2,5

Tabula 1c: Darba tirgus attīstība

	EKS kods	2018	2018	2019	2020
		Līmenis	Pieaugums %		
1. Nodarbinātība, cilvēki, tūkst.		909,4	1,6	0,5	0,1
2. Nostrādātās stundas		1 608,8	-4,7	0,0	0,0
3. Bezdarbs (%)			7,4	7,0	6,6
4. Produktivitāte uz nodarbināto			3,1	2,7	2,7
5. Produktivitāte stundā			6,7	2,7	2,7
6. Darbinieku atalgojums kopā, mljrd. euro	D.1	14,0	10,9	7,2	6,1
7. Bruto alga, euro		1 004	8,4	7,5	6,0

Tabula 1d: Sektoru bilances

	EKS kods	2018	2019	2020
		% no IKP		
1. Neto aizdevumi/aizņēmumi attiecībā pret pārējām valstīm no kā	B.9	0,7	2,5	2,1
Preču un pakalpojumu bilance		-0,6	1,0	1,0
Primāro ienākumu un transfēru bilance		-0,5	-0,2	-0,4
Kapitāla kants		1,8	1,6	1,5
2. Neto aizdevumi/aizņēmumi privātajā sektorā	B.9	1,7	3,0	2,4
3. Neto aizdevumi/aizņēmumi valdības sektorā	EDP B.9	-1,0	-0,5	-0,3
4. Statistiskā novirze		0,0	0,0	0,0

Fiskālā stratēģija un strukturālās bilances mērķi

Latvijas fiskālās politikas principi, VTM un pielietotās atkāpes no VTM nav mainīti un ir aprakstīti Stabilitātes programmā 2019.–2022.gadam.

Latvijas fiskālās politikas vispārējais mērķis – ilgtspējīgi paaugstināt Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitāti – tiek saglabāts un to īsteno ar šādiem vidēja termiņa budžeta politikas prioritārajiem attīstības virzieniem:

- 1) iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzības mazināšana, palielinot minimālo mēneša darba algu, palielinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa gada diferencēto neapliekamo minimumu, paaugstinot minimālo ienākumu līmeni un tuvinot pensiju pieaugumu apdrošināšanas iemaksu algu summas pieaugumam;
- 2) valsts cilvēkkapitāla palielināšana, palielinot publisko finansējumu un veicot reformas veselības nozarē, izglītībā un zinātnē;
- 3) valsts aktīvu atjaunošana, nodrošinot finansējumu jaunu pasažieru vilcienu iegādei, jauna cietuma būvniecībai un autoceļu atjaunošanai;
- 4) publisko finanšu izlietojuma efektivitātes palielināšana, veicot administratīvi teritoriālo reformu.

Latvijas vidēja termiņa budžeta politikas prioritārie attīstības virzieni norāda galvenos izaicinājumus valstī, kuriem ir nepieciešams rast risinājumu un kuru risināšana ir iespējama, īstenojot konsekventu politiku vairāku gadu garumā. Vidēja termiņa budžeta politikas attīstības virzienos nav iekļauti jautājumi, kurus var uzskatīt par atrisinātiem. Tāpat vidēja termiņa budžeta prioritārie attīstības virzieni nav tieši korelēti ar kādai nozarei no fiskālās telpas piešķirtā finansējuma apjomu, piemēram, tad, ja papildus finansējums ir piešķirts esošo politiku īstenošanai lielākā apjomā, bet nav saistīts ar politikas izmaiņu.

2020.gada budžeta izstrāde tika uzsākta ar negatīvu fiskālo telpu -25,0 milj. *euro* apmērā, ko lielā mērā noteica Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas Satiksme” paredzamā pieklasificēšana vispārējās valdības sektoram ar 2020.gada aprīli. MK pieņēma lēmumus par diskrecionārajiem ieņēmumu un izdevumu pasākumiem, lai nodrošinātu gan negatīvās fiskālās telpas likvidēšanu, gan arī piešķirtu finansējumu ministriju izvirzītajām prioritātēm.

Papildu resursi prioritāšu finansēšanai tika nodrošināti arī īstenojot valsts budžeta bāzes izdevumu pārskatīšanu, kas ļāva nodrošināt papildu līdzekļus gan pašu nozaru prioritāšu finansēšanai, gan arī kopējo valdības prioritāšu finansēšanai.

Tabulā Nr.3 sniegtie fiskālie dati ir sagatavoti pie nemainīgas politikas scenārija, kas ietver likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020.gadam” iekļautos 2020.gada diskrecionāros ieņēmumu un izdevumu pasākumus, kā arī politikas lēmumus, kas iekļauti 2019.gada valsts budžeta likumā un attiecas uz 2020.gadu. MK pieņemtie diskrecionārie ieņēmumu un izdevumu pasākumi ir norādīti tabulās Nr.5. Vienlaikus, tabulās Nr.5 kā atsevišķa sadaļa ir iekļautas tādas korekcijas fiskālajā scenārijā, kuras ir bijis nepieciešams veikt saistībā ar MK pieņemtajiem diskrecionārajiem lēmumiem, lai korekti atspoguļoti MK pieņemto lēmumu fiskālo ietekmi gan kopumā vispārējās valdības budžeta līmenī, gan vispārējās valdības budžeta apakšlīmeņos. Tādējādi vienuviet tiek nodrošināts uzskatāms izmaiņu atspoguļojumu starp nemainīgas un mainīgas politikas scenāriju 2020.gadā.

Nemot vērā iepriekš minēto, 2020.gada budžets ir sagatavots:

- 1) turpinot nodrošināt finansējumu iepriekšējā Ietvara likumā un 2019.gada valsts budžeta likumā definētajām prioritātēm;
- 2) piešķirot finansējumu jaunā budžeta cikla vidēja termiņa budžeta prioritārajiem attīstības virzieniem;

- 3) prognozējot, ka vispārējās valdības nominālais deficīts 2020.gadā ir 0,34 % no IKP;
- 4) veicot valsts budžeta bāzes izdevumu pārskatīšanu un izstrādājot papildu diskrecionāros ieņēmumu un izdevumu pasākumus, lai nodrošinātu finansējumu MK definētajām prioritātēm.

Latvijas strukturālās bilances mērķis 2020.gadā, saskaņā ar nacionālo metodoloģiju ir -0,46% no IKP. Saskaņā ar 2020.gada budžeta likuma projektu, strukturālais deficīts tiek plānots 0,36% no IKP apmērā. Starpība 0,1% no IKP ir fiskālā nodrošinājuma rezerve un ir paredzēta, lai iekļautos strukturālās bilances mērķī arī tad, ja iestātos fiskālie riski.

Vispārējās valdības budžeta deficīts saskaņā ar 2020.gada budžeta likuma projektu ir 0,34% no IKP, kas saskaņā ar saskaņā ar ES metodoloģiju atbilst strukturālajam deficītam 0,83%, kas ir mazāks, kā VTM, pat, ja ieskaita fiskālā nodrošinājuma rezervi.

Tabula 2.a: Vispārējās valdības budžeta mērķi sadalījumā pa apakšsektoriem

	EKS kods	2019	2020
		% no IKP	
Neto aizdevumi (+) vai aizņēmumi (-) (B.9) pa apakšsektoriem			
1. Vispārējā valdība	S.13	-0,5	-0,3
2. Centrālā valdība	S.1311	-1,3	-0,9
3. Pavalstu valdība	S.1312		
4. Vietējā valdība	S.1313	-0,2	-0,1
5. Sociālās nodrošināšanas fondi	S.1314	0,9	0,7
6. Procentu izdevumi	D.41	0,8	0,7
7. Primārā balance		0,2	0,4
8. Vienreizēji un citi īslaicīgi pasākumi ¹		0,2	
9. Reālā IKP pieaugums (%) (=1. Tabulā 1.a)		3,2	2,8
10. Potenciālā IKP pieaugums (=2 Tabulā 1.a)		3,5	3,4
iemaksas:			
- darbaspēks		0,2	0,1
- kapitāls		1,3	1,3
- kopējais faktoru ražīgums		2,0	2,0
11. Starpība starp faktisko un potenciālo IKP (% no potenciālā IKP)		1,4	0,8
12. Budžeta bilances cikliskā komponente (% no IKP)		0,5	0,3
13. Cikliski koriģētā balance (1 – 12) (% no IKP)		-1,1	-0,7
14. Cikliski koriģētā primārā balance (13 + 6) (% no IKP)		-0,3	0,1
15. Strukturālā balance (13 – 8) (% no IKP) ²		-1,3	-0,7

¹ Ieņēmumi 60,7 milj. *euro* apmērā no Latvijai piešķirto emisijas kvotu izsolišanas, kas notika 2018.gada novembrī, ir iekļauti budžeta plāna projektā kā vienreizējs pasākums.

² Lai atvieglotu datu salīdzināmību, strukturālā balance ir parādīta kopā ar nodokļu reformas neto ieņēmumu samazinājumu 0,51% no IKP 2019.gadā un 0,3% no IKP 2020.gadā, kas ir īslaicīgs un Latvijas fiskālajā ietvarā tiek atzīts par vienreizējo pasākumu, bet EK šo efektu ietver strukturālajā bilanci, jo ieņēmumus samazinošos/ izdevumus palielinošos pasākumus EK kā likums neatzīst par vienreizējiem/ īslaicīgajiem pasākumiem.

Tabula 2.b: Vispārējās valdības parāda attīstība 2019.–2020.gadā

	EKS kods	2019	2020
		% no IKP	
1. Bruto parāds		36,6	37,0
2. Bruto parāda izmaiņas		0,7	0,4
Kopējā parāda izmaiņas ietekmējošie faktori			
3. Primārā balance		0,2	0,4
4. Procentu maksājumi	EDP D.41	0,8	0,7
5. Krājumu izmaiņas, t.sk.		0,1	0,0
Valsts parāda netiešā procentu likme		2,3	2,1
Citi mainīgie			
6. Likvīdi finanšu aktīvi			
7. Neto finansiālais parāds (7=1-6)			
8. Parāda amortizācija		1,2	4,0
9. Ārvalstu valūtā denominētā parāda īpatsvars		10,4	4,4
10. Vidējā dzēšana		9,44 gadi	

Tabula 2.c: Netiešās saistības

% no IKP	2019	2020
Valsts un pašvaldību garantijas	1,3	1,2

Tabula 3: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu prognozes pie nemainīgas politikas sadalījumā pa galvenajām komponentēm

	EKS kods	2019	2020
		% no IKP	
1. Kopējie ieņēmumi pie nemainīgas politikas t.sk.	TR	36,5	36,1
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	14,1	14,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	6,4	6,5
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	9,5	9,6
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5
1.6. Pārējie ieņēmumi		5,7	5,4
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		30,3	30,5
2. Kopējie izdevumi pie nemainīgas politikas t.sk.	TE	37,1	36,5
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	10,1	9,8
2.2. Starppatēriņš	P.2	5,4	5,3
2.3. Sociālie maksājumi	D.62; D.632	11,5	11,7
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	0,8	0,8
2.5. Subsīdijas	D.3	1,6	1,5
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	5,5	4,9
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,1	0,1
2.8. Pārējie izdevumi		2,0	2,3

Tabula 4.a: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu mērķi sadalījumā pa galvenajām komponentēm

	EKS Kods	2019	2020
		% IKP	% IKP
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	36,5	36,3
t.sk.			
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	14,1	14,2
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	6,4	6,4
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	9,5	9,6
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,6
1.6. Pārējie ieņēmumi		5,7	5,4
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		30,3	30,5
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE	37,1	36,6
t.sk.			
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	10,1	10,1
2.2. Starppatēriņš	P.2	5,4	5,1
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	11,5	11,7
t.sk. bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	0,8	0,7
2.5. Subsīdijas	D.3	1,6	1,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	5,5	4,9
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,1	0,1
2.8. Pārējie izdevumi		2,0	2,5

Tabula 4.b: Izdevumi, kas tiek izslēgti no izdevumu kritērija

	EKS Kods	2018	2018	2019	2020
		milj. euro	% no IKP		
1. Izdevumi ārvalstu finanšu palīdzības projektiem, kas atbilst saņemtajiem ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumiem		465,0	1,6	1,5	1,5
1.a no kuriem kapitālie izdevumi (bruto pamatkapitāla veidošana), kas atbilst saņemtajiem ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumiem		282,0	1,0	1,0	1,0
2. Cikliskie izdevumi bezdarbnieku pabalstiem		-10,8	0,0	0,0	0,0
3. Diskrecionāri ieņēmumu pasākumi		-11,9	0,0	0,1	-0,2
4. Ieņēmumu palielinājums, kas apstiprināts ar likumu					

Tabula 4.c Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā

Tabula 4.c.i) Vispārējās valdības izdevumi izglītībai, veselības aprūpei un nodarbinātībai

	2019		2020	
	% no IKP	vispārējās valdības izdevumi, %	% no IKP	vispārējās valdības izdevumi, %
Izglītība	5,3	14,3	5,2	14,1
Veselība	4,2	11,3	4,1	11,3
Nodarbinātība	0,1	0,3	0,1	0,4

Tabula 4.c.ii) Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā

	COFOG kods	2019	2020
		% no IKP	
1. Vispārējie sabiedriskie pakalpojumi	1	3,7	3,6
2. Aizsardzība	2	2,0	2,0
3. Sabiedriskā kārtība un drošība	3	2,1	2,1
4. Ekonomiskā darbība	4	5,1	5,0
5. Vides aizsardzība	5	0,5	0,5
6. Mājoklis un komunālā saimniecība	6	1,0	1,0
7. Veselība	7	4,2	4,1
8. Atpūta, kultūra un reliģija	8	1,5	1,5
9. Izglītība	9	5,3	5,2
10. Sociālā aizsardzība	10	11,5	11,7
11. Kopējie izdevumi	TE	37,1	36,6

Vidēja termiņa budžeta politikas prioritāro attīstības virzienu īstenošana

Iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzības mazināšana

Iedzīvotāju dzīves kvalitāti nosaka, gan absolūtie rādītāji, gan relatīvie rādītāji – vidējā iedzīvotāju dzīves kvalitāti un dzīves kvalitātes atšķirības iedzīvotājiem ar atšķirīgu ieņēmumu lielumu. Būtisks rādītājs, vērtējot vidējo dzīves kvalitāti, ir IKP apjoms uz vienu iedzīvotāju, kas Latvijai saskaņā ar *Eurostat* datiem ir viens no zemākajiem ES (IKP uz vienu iedzīvotāju pēc PPS (pirktspējas paritātes) 2018.gadā ir 15 300 *euro*). Savukārt, Džini koeficients, kas raksturo ieņēmumu nevienlīdzību, Latvijā ir viens no augstākajiem ES (2018.gadā 35,6).

Aktuālais Ietvara likums 2020–2022 paredz šādus galvenos politikas pasākumus iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzības mazināšanā:

- minimālās mēneša darba algas palielināšana 2021.gadā līdz 500 *euro* mēnesī;
- sākot ar 2020.gadu un turpmāk maksimālais diferencētais neapliekamais minimums būs 300 *euro* mēnesī un tas tiks piemērots ienākumiem līdz 500 *euro* mēnesī;
- tiek paaugstināts minimālais ienākumu līmenis, paredzot papildu finansējumu vecuma pensijām (minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzes palielinājums), atlīdzībām par darbspēju zaudējumu un invaliditātes pensijām. Kopumā šim mērķim Ietvara likumā 2020–2022 ir piešķirti 9,8 milj. *euro* 2020. gadā, 9,9 milj. *euro* 2021.gadā un 10,0 milj. *euro* 2021.gadā (5,6%; 5,5%; 4,5% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma 2020.–2022.gadam).

Valsts cilvēkkapitāla palielināšana

Veselības aprūpe. Dzīves kvalitātes uzlabošana ir iespējama, nodrošinot ekonomikas strauju izaugsmi ilgtermiņā, jeb relatīvi augstu potenciālā IKP pieaugumu. Nelabvēlīgo demogrāfijas tendenču kontekstā darbaspēka komponentes ieguldījums kopējā potenciālā IKP pieaugumā būs tuvs nullei. Šādos apstākļos darbaspēka komponentes ieguldījumu var palielināt, mazinot laiku, ko darbaspējīgā vecuma iedzīvotāji atrodas ārpus darba slimības dēļ. Sabiedrības veselības stiprināšana, nodrošinot kvalitatīvākus un pieejamākus veselības aprūpes pasākumus tiešā veidā ietekmē potenciālā IKP izaugsmi un līdz ar to ir viens no rādītājiem valsts cilvēkkapitālā. Jāatzīmē arī, ka kvalitatīvāka un pieejamāka veselības aprūpe tiešā veidā pozitīvi ietekmē fiskālās politikas vispārējo mērķi – iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Līdz ar to publisko finanšu ieguldījumi veselības aprūpē gan tiešā veidā uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, gan rada priekšnosacījumus ekonomikas izaugsmei, kas, savukārt, nodrošina uzlabotās dzīves kvalitātes ilgtspēju.

Ietvara likumā 2020–2022 veselības nozarei tiek piešķirti papildus 50 milj. *euro* 2020.–2022.gadam ik gadu, tai skaitā, 42,11 milj. *euro* paredzēti daļai ārstniecības personu darba samaksas pieaugumam stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošiem, Neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstniecības personām un pārējiem darbiniekiem, Tieslietu ministrijas Ieslodzīju vietas pārvaldes ārstniecības personām un pārējiem darbiniekiem, ārstniecības personām Psihiatrijas plāna ietvaros un ģimenes ārstu kapitācijas naudas pieaugumam; 4,27 milj. *euro* inovatīviem kompensējamajiem medikamentiem onkoloģijā un kardioloģijā, kā arī 3 milj. *euro* o reto slimību medikamentozai ārstēšanai.

Izglītība un zinātne. Ņemot vērā ierobežojumus darbaspēka apjomā, kopējo faktoru produktivitātes paaugstināšana Latvijas apstākļos ir galvenais faktors potenciālā IKP izaugsmē. Latvijas iedzīvotāju zināšanas, prasmes un spēja būt inovatīviem un apstākļu izveide iespējai inovatīvās idejas īstenot dzīvē ir tie priekšnoteikumi, kas nepieciešami

potenciālā IKP izaugsmei. Izglītībai un zinātnei šeit ir galvenā nozīme. Atbilstoši *Eurostat* COFOG vispārējās valdības sektora izdevumu klasifikācijas datiem finansējums izglītības jomā Latvijā (5,8% no IKP pēc 2017.gada datiem) ir ceturtais augstākais ES, pārsniedzot gan ES vidējo rādītāju (4,6% no IKP), gan arī apsteidzot Igauniju (5,8% no IKP) un Lietuvu (4,9% no IKP). Tas norāda uz to, ka finansējums izglītībai Latvijā ir adekvātā līmenī, bet ir jārisina jautājumi saistībā ar skolu tīkla optimizāciju un skolēnu skaita uz vienu pedagogu attiecības palielināšanu. Jāatzīmē, ka būtiska skolēnu skaita uz vienu pedagogu palielināšana, kā arī nozīmīga progresa sasniegšana skolu tīkla reorganizācijā nav iespējama īsā laika periodā, neapdraudot izglītības kvalitāti. Tādējādi viens no risinājumiem ir ieguldīt izglītības sistēmā papildu līdzekļus, lai celtu pedagogu atalgojumu, kas arī ir bijis viens no MK lēmumiem Ietvara likuma 2020–2022 izstrādē. Atbilstoši, sākot ar šī gada 1. septembri un turpmāk, ir piešķirts papildu finansējums 23,0 milj. *euro* apmērā (13,2%; 12,7%; 10,4% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma 2020.–2022.gadam) pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes paaugstināšanai līdz 750 *euro* mēnesī.

Papildus, lai sekmētu zinātnes jomas kapacitāti, MK lēma arī par pētniecības un attīstības finansējuma palielināšanu, paredzot papildu resursus 7,0 milj. *euro* apmērā (4,0%; 3,9%; 3,2% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma 2020.–2022.gadam), kas ir būtiskākais papildus resursu piešķirums šai jomai pēdējos budžeta sagatavošanas ciklos. Finansējums ir paredzēts zinātniskās darbības nodrošināšanai (fundamentālo un lietišķo pētījumu programmas projektu īstenošana, dalība Eiropas Kodolpētniecības organizācijā Asociētās dalībvalsts statusā (CERN)); starptautiskai sadarbībai (dalība Eiropas Kosmosa aģentūras Sadarbības valsts vai Asociētās dalībvalsts statusā); atbalsta mehānisma nodrošināšanai jaunatnes organizācijām, u.c. aktivitātēm.

Valsts aktīvu atjaunošana

Fiskālai politikai ir jānodrošina valsts aktīvu uzturēšana tādā stāvoklī, lai valsts varētu nodrošināt adekvātus publiskos pakalpojumus. Infrastruktūras objekti nolietojas un ir neizbēgams, ka valstij ir jāpiešķir publiskie resursi nolietoto aktīvu atjaunošanai. Ietvara likumā 2020-2022 ir ievērots optimāls līdzsvars starp izdevumu palielinājumu kārtējiem izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem. Ir izdalāmas divas jomas, kam MK ir paredzējis nodrošināt papildu finansējumu. Pirmā ir transporta joma, īstenojot jaunu pasažieru vilcienu iegādi un nodrošinot finansējumu autoceļu turpmākai sakārtošanai. Otrā joma skar iekšējās drošības un tieslietu jomu, paredzot jauna cietuma būvniecību Liepājā.

Laika periodā pēc Ietvara likuma 2018–2020 pieņemšanas MK ir lēmis par jauno pasažieru vilcienu finansēšanas modeli un šī investīciju projekta iekļaušanu 2020.gada, 2021.gada un 2022.gada bāzes izdevumos. Proti, 2018.gada 5.novembrī MK atbalstīja, ka 32 elektrovilcienu, rezerves daļu fonda 5 gadiem un elektrovilcienu uzturēšanas iekārtu iegāde, kā arī vilcienu remontu centra izbūve tiks finansēta, uzņemoties valsts budžeta ilgtermiņa saistības un paredzot, ka projekta kopējās provizoriskās izmaksas veidos 259 milj. *euro* laika periodā no 2019.gadam līdz 2023.gadam. Savukārt šā gada 16.jūlija sēdē MK izskatīja Satiksmes ministrijas izstrādāto informatīvo ziņojumu, kurā jauno elektrovilcienu projekta provizoriskās kopējās izmaksas samazinājās līdz 255,9 milj. *euro* un elektrovilcienu piegādes tiek plānotas 2022. un 2023.gadā.

Izstrādājot Ietvara likumu 2020–2022 un pieņemot lēmumus par fiskālās telpas palielināšanas pasākumiem, MK lēma par izmaiņām pasažieru vilciena finansēšanas modeli, daļu no finansējuma piešķirot no ES fondiem. Lai nodrošinātu ES fondu programmu rezultātīvo rādītāju izpildi, tika apzinātas ES fondu snieguma rezerves finansējuma un citu neizmantoto finansējuma atlikumu novirzīšanas iespējas augstas gatavības, prioritāriem infrastruktūras projektiem, kas sākotnēji pilnībā ir bijuši plānoti no valsts budžeta

investīcijām. Ņemot vērā iespējamo ES fondu atlikumu un snieguma rezerves pārdales, no ES fondu finansējuma MK nolēma daļu no VAS “Pasažieru vilciens” elektrovilcienu iegādes projekta 113,6 milj. *euro* apmērā finansēt no ES fondu līdzekļiem. Vienlaikus “Pasažieru vilciens” elektrovilcienu iegādes projekta finansēšana no ES fondu līdzekļiem ir atkarīga no EK saskaņojuma par attiecīgiem darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” grozījumiem un apstiprinājumu konkrētā projekta līdzfinansēšanai. Pieņemot, ka būtu pozitīvs EK lēmums par ES finansējuma novirzīšanu projektam, šāds MK lēmums ne tikai risina jautājumu par rezultatīvo rādītāju izpildi, bet par minēto finansējuma apjomu atbrīvo 2022.gada fiskālo telpu.

Latvijas autoceļu uzturēšana ir bijis viens no vidēja termiņa budžeta prioritārajiem attīstības virzieniem un ir noteikts kā prioritārais attīstības virziens arī Ietvara likumā 2020–2022. No pieejamās fiskālās telpas autoceļu sakārtošanas programmai ir papildus piešķirti 7,7 milj. *euro* 2020.gadā (4,5% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma) un 7,0 milj. *euro* 2021. un 2022.gadā (3,9%; 3,2% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma).

Otrās atbalsta jomas īstenošanai MK ir piešķīris 45,0 milj. *euro* 2022.gadā (20,3% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma) jauna cietuma būvniecībai Liepājā, kam par pamatu kalpoja vairāki apstākļi t.sk. sabiedrības drošības draudu mazināšana, ieslodzīto atkārtotas socializācijas sabiedrībā piemērotas vides radīšana un atkārtotu noziegumu izdarīšanas samazināšana, kā arī finansiālie aspekti, paredzot esošo ieslodzījuma vietu reorganizāciju, kuru uzturēšanai un drošībai no valsts budžeta ik gadu tiek tērēti nozīmīgi līdzekļi.

Administratīvi teritoriālā reforma

Lai arī administratīvi teritoriālai reformai Ietvara likumā 2020–2022 no fiskālās telpas ir piešķirti tikai 1,1 milj. *euro* 2020.gadā (0,6% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma) un 8,2 milj. *euro* 2021.gadā (4,5% no prioritāro pasākumu kopējā piešķiruma), tā ir uzskatāma par svarīgu vidēja termiņa budžeta prioritāro attīstības virzienu, jo reforma uzlabos publiskā finansējuma izlietojuma efektivitāti.

Tabula 5: Diskrecionāro pasākumu apraksts, kas iekļauti budžeta projektā

Tabula 5.a.i): Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vispārējās valdības budžetā

Pasākumu saraksts	Detalizēts apraksts*	Nodokļu veids	ESA kods	Uzskaites princips	Pieņemšanas statuss	Ietekme uz budžetu		
						2020	2021	2022
						% IKP		
VAS "Latvijas valsts meži" dividendēs izmaksājamās peļņas daļas palielināšana	VAS "Latvijas valsts meži" dividendēs izmaksājamās peļņas daļas par 2019.gadu palielināšana	Nenodokļi	D.421	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,12	-0,11	0,00
		UIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,03	-0,03	0,00
Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas	Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana automātiem uz 5 172 euro/gadā un spēļu galdiem līdz 28 080 euro/gadā un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas (90% valsts budžetā un 10% pašvaldību budžetā)	Azartspēļu nodoklis	D.21	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,02	0,00	0,00
Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana 2020.gadā	Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana līdz 300 euro/mēnesī un augstākās robežas, līdz kurai piemēro maksimālo gada diferencēto neapliekamo minimumu, paaugstināta līdz 500 euro/mēnesī	IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	-0,11	0,00	0,00
		PVN	D.2	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,01	0,00	0,00
Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 euro/mēnesī līdz 500 euro/mēnesī	Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 euro/mēnesī līdz 500 euro/mēnesī	PVN	D.2	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,00	0,01	0,00
		IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,00	0,03	0,00
		SOC	D.61	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,00	0,06	0,00
		SOC veselības finansēšanai	D.61	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts	0,00	0,00	0,00
No 2020.gada valsts aizdevumu un galvojumu saņēmēju maksājumi par aizdevumu un galvojumu apkalpošanu turpmāk tiks ieskaitīti valsts budžeta nenodokļu ieņēmumos	No 2020.gada valsts aizdevumu un galvojumu saņēmēju maksājumi par aizdevumu un galvojumu apkalpošanu turpmāk tiks ieskaitīti valsts budžeta nenodokļu ieņēmumos	Nenodokļi	P.13	Naudas plūsmas	Daļēji pieņemts	0,02	0,00	0,00
Citi nodokļu pasākumi						0,03	0,01	0,00
Citi nenodokļu pasākumi						0,00	0,00	0,00
Kopā						0,13	-0,03	0,00

Citas izmaiņas budžeta sagatavošanas procesā (% no IKP)	
Pārdale no pozīcijas pašu ieņēmumi uz nenodokļu ieņēmumiem	-0,01
Citi ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumi un ES fondu ieņēmumu pārvērtēšana	0,03
EKS nodokļu korekcijas	0,00
EKS ES fondu korekcijas	0,04
Papildu nenodokļu ieņēmumi valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā	0,00
Kopā	0,05

Tabula 5.a.ii) Diskrecionārie izdevumu pasākumi vispārējās valdības budžetā

Pasākuma nosaukums	EKS	Uzskaites princips	Pieņemšanas statuss	2020	2021	2022
				% no IKP		
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs						
Finansējums prioritārajam pasākumam "Jaunais politisko organizāciju (partiju) finansēšanas modelis"	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Finanšu ministrija						
Finansējuma izmaiņas ilgtermiņa saistību pasākumam "Dotācija VAS "Valsts nekustamie īpašumi" Jaunā Rīgas teātra ēkas rekonstrukcijai"	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,02	0,04	0,00
Finansējuma samazinājums atbilstoši izdevumu pārskatīšanas rezultātiem		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,09	0,03	-0,07
Iekšlietu ministrija						
Izdevumu palielinājums prioritārajam pasākumam, lai nodrošinātu atbildības palielinājumu Iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi, nodrošinot Izmeklētāju mēnešalgas atbilstību rajona prokurora mēnešalgai	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Izdevumu palielinājums prioritārajam pasākumam, lai nodrošinātu atbildības palielinājumu Iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Izglītības un zinātnes ministrija						
Izmaiņas ēdināšanas funkcijas nodrošināšanas finansējumā (1.-4.klase)		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,03	0,00	0,00
Finansējuma palielinājums prioritārajam pasākumam par dalību Eiropas Kosmosa aģentūras Sadarbības valsts vai Asociētās dalībvalsts statusā	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	-0,01
Finansējuma palielinājums ERAF, ESF, Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpuss projektu īstenošanai		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,10	-0,08	-0,01
Zemkopības ministrija						
Valsts atbalsts vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai	D.3	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,05	-0,05	0,00
Valsts atbalsts investīciju veicināšanai – daļējai kredītprocentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem, atbilstīgām kooperatīvajām sabiedrībām, kā arī lauksaimniecības, zvejniecības un zvejas produktu pārstrādes un apstrādes komersantiem	D.99	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	-0,01	0,00
Ienākumu atbalsts mazajiem ražojošajiem lauksaimniekiem <i>de minimis</i> ietvaros	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00

Papildu finansējums ELFLA tehniskās palīdzības izdevumu nodrošināšanai	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00
Satiksmes ministrija						
Palielināti izdevumi kompensācijām par abonētās preses piegādi un saistību izpildi	D.99	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00
Palielināti izdevumi prioritārajam pasākumam Autoceļu sakārtošanas programmas 2014.-2023.gadam īstenošanai	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Papildu finansējums, KF projekta Nr. 6.1.5.0/18/I/002 "Valsts galvenā autoceļa A2Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene) posma un valsts galvenā autoceļa A3 Inčukalns-Valmiera Igaunijas robeža (Valka) posma segas pārbūve" īstenošanai	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	-0,01	0,00
Labklājības ministrija						
Pamatbudžets						
Palielināti resursi un izdevumi, lai prioritārā pasākuma "Atbalsts minimālo ienākumu līmeņa palielināšanai" ietvaros nodrošinātu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pārskatīšanu personām ar invaliditāti	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Speciālais budžets				0,00	0,00	0,00
Izdevumu samazinājums pasākuma "Bezdarbnieka pabalsta saņemšanas un izmaksas kārtības pārskatīšana" īstenošanai	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,04	0,00	0,00
Izdevumu palielinājums, lai prioritārā pasākuma "Atbalsts minimālo ienākumu līmeņa palielināšanai" ietvaros nodrošinātu minimālās pensijas paaugstināšanu un valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pārskatīšanu personām ar invaliditāti	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Tieslietu ministrija						
Finansējuma izmaiņas ilgtermiņa saistību pasākumam "Jauna cietuma būvniecība Liepājā"	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,02	0,01	0,12
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija						
Palielināti izdevumi pasākumam "Integrēta pieeja resursu pārvaldībai, I posms"		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Palielināti izdevumi prioritārajam pasākumam par Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	0,02	-0,02
Kultūras ministrija						
Finansējuma palielinājums prioritārajam pasākumam par atalgojuma celšanai kultūras nozarē nodarbinātajiem	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,01
Veselības ministrija						

Palielināta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem un izdevumi, lai nodrošinātu rezidentūras finansēšanu, pārdalot finansējumu no 74.budžeta resora 08.00.00 programmas “Veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešanas finansējums”		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	0,01	-0,01
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Kompensējamo medikamentu un materiālu sistēmas uzlabošana” ietvaros nodrošinātu inovatīvos medikamentus onkoloģijā un kardioloģijā	D.3	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu ģimenes ārstu kapitācijas naudas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu psihiatrijas plāna ietvaros plānoto ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošo ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,05	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošo ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstniecības personu un pārējo darbinieku plānoto darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Radio un televīzija						
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma par sabiedrisko mediju iziešana no reklāmas tirgus nodrošināšanu	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Mērķdotācijas pašvaldībām						
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma pedagogu zemākās darba algas likme paaugstināšanu līdz 750 euro	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,06	0,00	0,00
Dotācija pašvaldībām						
Finansējuma izmaiņas, lai nodrošinātu, ka speciālā dotācija pašvaldībām nav mazāka kā 148 060 368 euro	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,24	0,00	0,00
Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums						
Tehniski precizējumi				0,01	0,00	0,00
Finansējuma pārdale uz VM pamatbudžeta apakšprogrammu 02.04.00 “Rezidentu apmācība”, lai nodrošinātu rezidentūras finansēšanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	-0,01	0,01

Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu nodrošināšanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu demogrāfijas pasākumu īstenošanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Pārdalītais finansējums ES politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai no/uz budžeta resoriem		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,13	0,12	0,01
Citi prioritārie pasākumi				0,14	0,00	0,01
Citi MK lēmumi budžeta sagatavošanas laikā				0,07	-0,03	0,01
Citi tehniskie precizējumi				0,00	0,00	0,00
Kopā				0,27	-0,01	0,05

Citas izmaiņas budžeta sagatavošanas procesā (% no IKP)	
Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radītās negatīvās fiskālās ietekmes kompensēšana	-0,11
AS "Pasažieru vilciens" ietekmes samazinājums	-0,01
ES fondu izdevumu pārvērtēšana	-0,03
Kopā	-0,16

Tabula 5.b.i): Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi centrālās valdības budžetā

Pasākumu saraksts	Detalizēts apraksts*	Nodokļu veids	ESA kods	Uzskaites princips	Pieņemšanas statuss		Ietekme uz budžetu		
							2020	2021	2022
							% IKP		
VAS "Latvijas valsts meži" dividendēs izmaksājamās peļņas daļas palielināšana	VAS "Latvijas valsts meži" dividendēs izmaksājamās peļņas daļas par 2019.gadu palielināšana	Nenodokļi	D.421	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,12	-0,11	0,00
		UIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,03	-0,03	0,00
Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas	Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana automātiem uz 5 172 euro/gadā un spēļu galdiem līdz 28 080 euro/gadā un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas (90% valsts budžetā un 10% pašvaldību budžetā)	Azartspēļu nodoklis	D.21	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,04	0,00	0,00
Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana 2020.gadā	Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana līdz 300 euro/mēnesī un augstākās robežas, līdz kurai piemēro maksimālo gada diferencēto neapliekamo minimumu, paaugstināta līdz 500 euro/mēnesī	IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		-0,02	0,00	0,00
		PVN	D.2	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,01	0,00	0,00
Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 euro/mēnesī līdz 500 euro/mēnesī	Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 euro/mēnesī līdz 500 euro/mēnesī	PVN	D.2	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,01	0,00
		IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,01	0,00
		SOC	D.61	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,06	0,00
		SOC veselības finansēšanai	D.61	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,00	0,00
DRN likmju paaugstināšana atsevišķiem objektiem (smilts, CO2 emisijas gaisā, akmeņogles) un ieņēmumu sadales maiņa pa budžetiem, palielinot valsts pamatbudžetā ieskaitāmo daļu	DRN likmju paaugstināšana atsevišķiem objektiem (smilts, CO2 emisijas gaisā, akmeņogles) 2020., 2021. un 2022.gadā un ieņēmumu sadales maiņa pa budžetiem, palielinot valsts pamatbudžetā ieskaitāmo daļu	Dabas resursu nodoklis	D.29	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,02	0,00	0,00
Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radītās negatīvās fiskālās ietekmes kompensēšana	Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radītās negatīvās fiskālās ietekmes kompensēšana	Nenodokļi	P.13	Naudas plūsmas	Daļēji pieņemts		0,11	-0,08	-0,03

No 2020.gada valsts aizdevumu un galvojumu saņēmēju maksājumi par aizdevumu un galvojumu apkalpošanu turpmāk tiks ieskaitīti valsts budžeta nenodokļu ieņēmumos	No 2020.gada valsts aizdevumu un galvojumu saņēmēju maksājumi par aizdevumu un galvojumu apkalpošanu turpmāk tiks ieskaitīti valsts budžeta nenodokļu ieņēmumos	Nenodokļi	P.13	Naudas plūsmas	Daļēji pieņemts		0,02	0,00	0,00
Citi nodokļu pasākumi							0,03	0,00	0,00
Citi nenodokļu pasākumi							0,00	0,00	0,00
Kopā							0,36	-0,14	-0,03

Tabula 5.b.ii): Diskrecionārie izdevumi pasākumi centrālās valdības budžetā

Pasākuma nosaukums	EKS	Uzskaites princips	Pieņemšanas statuss	2020	2021	2022
				% no IKP		
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs						
Finansējums prioritārajam pasākumam "Jaunais politisko organizāciju (partiju) finansēšanas modelis"	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Finanšu ministrija						
Finansējuma izmaiņas ilgtermiņa saistību pasākumam "Dotācija VAS "Valsts nekustamie īpašumi" Jaunā Rīgas teātra ēkas rekonstrukcijai"	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,02	0,04	0,00
Finansējuma samazinājums atbilstoši izdevumu pārskatīšanas rezultātiem		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,09	0,03	-0,07
Iekšlietu ministrija						
Izdevumu palielinājums prioritārajam pasākumam, lai nodrošinātu atbildības palielinājumu Iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi, nodrošinot Izmeklētāju mēnešalgas atbilstību rajona prokurora mēnešalgai	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Izdevumu palielinājums prioritārajam pasākumam, lai nodrošinātu atbildības palielinājumu Iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Izglītības un zinātnes ministrija						
Izmaiņas ēdināšanas funkcijas nodrošināšanas finansējumā (1.-4.klase)		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,03	0,00	0,00
Finansējuma palielinājums prioritārajam pasākumam par dalību Eiropas Kosmosa aģentūras Sadarbības valsts vai Asociētās dalībvalsts statusā	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	-0,01
Finansējuma palielinājums ERAF, ESF, Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpuss projektu īstenošanai		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,10	-0,08	-0,01
Zemkopības ministrija						
Valsts atbalsts vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai	D.3	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,05	-0,05	0,00
Valsts atbalsts investīciju veicināšanai – daļējai kredītprocentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem, atbilstīgām kooperatīvajām sabiedrībām, kā arī lauksaimniecības, zvejniecības un zvejas produktu pārstrādes un apstrādes komersantiem	D.99	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	-0,01	0,00
Ienākumu atbalsts mazajiem ražojošajiem lauksaimniekiem <i>de minimis</i> ietvaros	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00

Papildu finansējums ELFLA tehniskās palīdzības izdevumu nodrošināšanai	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00
Satiksmes ministrija						
Palielināti izdevumi kompensācijām par abonētās preses piegādi un saistību izpildi	D.99	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	-0,01	0,00
Palielināti izdevumi prioritārajam pasākumam Autoceļu sakārtošanas programmas 2014.-2023.gadam īstenošanai	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Papildu finansējums, KF projekta Nr. 6.1.5.0/18/I/002 "Valsts galvenā autoceļa A2 Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene) posma un valsts galvenā autoceļa A3 Inčukalns-Valmiera-Igaunijas robeža (Valka) posma segas pārbūve" īstenošanai	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	-0,01	0,00
Labklājības ministrija						
Pamatbudžets						
Palielināti resursi un izdevumi, lai prioritārā pasākuma "Atbalsts minimālo ienākumu līmeņa palielināšanai" ietvaros nodrošinātu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pārskatīšanu personām ar invaliditāti	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Speciālais budžets				0,00	0,00	0,00
Izdevumu samazinājums pasākuma "Bezdarbnieka pabalsta saņemšanas un izmaksas kārtības pārskatīšana" īstenošanai	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,04	0,00	0,00
Izdevumu palielinājums, lai prioritārā pasākuma "Atbalsts minimālo ienākumu līmeņa palielināšanai" ietvaros nodrošinātu minimālās pensijas paaugstināšanu un valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pārskatīšanu personām ar invaliditāti	D.6	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Tieslietu ministrija						
Finansējuma izmaiņas ilgtermiņa saistību pasākumam "Jauna cietuma būvniecība Liepājā"	P.51	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,02	0,01	0,12
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija						
Palielināti izdevumi pasākumam "Integrēta pieeja resursu pārvaldībai, I posms"		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Palielināti izdevumi prioritārajam pasākumam par Administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	0,02	-0,02
Kultūras ministrija						
Finansējuma palielinājums prioritārajam pasākumam par atalgojuma celšanai kultūras nozarē nodarbinātajiem	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,01
Veselības ministrija						

Palielināta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem un izdevumi, lai nodrošinātu rezidentūras finansēšanu, pārdalot finansējumu no 74.budžeta resora 08.00.00 programmas “Veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešanas finansējums”		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	0,01	-0,01
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Kompensējamo medikamentu un materiālu sistēmas uzlabošana” ietvaros nodrošinātu inovatīvos medikamentus onkoloģijā un kardioloģijā	D.3	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu ģimenes ārstu kapitācijas naudas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu psihiatrijas plāna ietvaros plānoto ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošo ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,05	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošo ārstniecības personu darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai prioritārā pasākuma “Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana” ietvaros nodrošinātu neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstniecības personu un pārējo darbinieku plānoto darba samaksas pieaugumu	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Radio un televīzija						
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma par sabiedrisko mediju iziešana no reklāmas tirgus nodrošināšanu	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,01	0,00	0,00
Mērķdotācijas pašvaldībām						
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma pedagogu zemākās darba algas likme paaugstināšanu līdz 750 euro	D.1	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,06	0,00	0,00
Dotācija pašvaldībām						
Finansējuma izmaiņas, lai nodrošinātu, ka speciālā dotācija pašvaldībām nav mazāka kā 148 060 368 euro	D.7	Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,24	0,00	0,00
Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums						
Tehniski precizējumi				0,01	0,00	0,00
Finansējuma pārdale uz VM pamatbudžeta apakšprogrammu 02.04.00 “Rezidentu apmācība”, lai nodrošinātu rezidentūras finansēšanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,00	-0,01	0,01

Papildu izdevumi, lai nodrošinātu prioritārā pasākuma par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu nodrošināšanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,03	0,00	0,00
Papildu izdevumi, lai nodrošinātu demogrāfijas pasākumu īstenošanu		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	0,02	0,00	0,00
Pārdalītais finansējums ES politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai no/uz budžeta resoriem		Naudas plūsma	Apstiprināts valdībā	-0,13	0,12	0,01
Citi prioritārie pasākumi				0,14	0,00	0,01
Citi MK lēmumi budžeta sagatavošanas laikā				0,07	-0,03	0,01
Citi tehniskie precizējumi				0,00	0,00	0,00
Kopā				0,27	-0,01	0,05

Tabula 5.c: Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vietējās valdības budžetā

Pasākumu saraksts	Detalizēts apraksts*	Nodokļu veids	ESA kods	Uzskaites princips	Pieņemšanas statuss		Ietekme uz budžetu		
							2020	2021	2022
							% IKP		
Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas	Azartspēļu nodokļa likmes palielināšana automātiem uz 5 172 <i>euro</i> /gadā un spēļu galdiem līdz 28 080 <i>euro</i> /gadā un sadalījuma pa budžetiem izmaiņas (90% valsts budžetā un 10% pašvaldību budžetā)	Azartspēļu nodoklis	D.21	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		-0,02	0,00	0,00
Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana 2020.gadā	Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana 2020.gadā līdz 300 <i>euro</i> /mēnesī un augstākās robežas, līdz kurai piemēro maksimālo gada diferencēto neapliekamo minimumu, paaugstināta līdz 500 <i>euro</i> / mēnesī	IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		-0,08	0,00	0,00
Ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākums - Valdes locekļu atbildības pilnveidošana	Ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākums - Valdes locekļu atbildības pilnveidošana	IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,00	0,00
Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 <i>euro</i> /mēnesī līdz 500 <i>euro</i> /mēnesī	Ar 2021.gadu minimālās mēneša darba algas paaugstināšana no 430 <i>euro</i> /mēnesī līdz 500 <i>euro</i> /mēnesī	IIN	D.5	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		0,00	0,03	0,00
DRN likmju paaugstināšana atsevišķiem objektiem (smilts, CO2 emisijas gaisā, akmeņogles) un ieņēmumu sadales maiņa pa budžetiem, palielinot valsts pamatbudžetā ieskaitāmo daļu	DRN likmju paaugstināšana atsevišķiem objektiem (smilts, CO2 emisijas gaisā, akmeņogles) 2020., 2021. un 2022.gadā un ieņēmumu sadales maiņa pa budžetiem, palielinot valsts pamatbudžetā ieskaitāmo daļu	Dabas resursu nodoklis	D.29	Uzkrājuma	Daļēji pieņemts		-0,02	0,00	0,00
Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radītās negatīvās fiskālās ietekmes kompensēšana	Rīgas pašvaldības kontrolētās kapitālsabiedrības "Rīgas Satiksme" radītās negatīvās fiskālās ietekmes kompensēšana	Nenodokļi	P.13	Naudas plūsmas	Daļēji pieņemts		-0,11	0,08	0,03
Kopā							-0,23	0,11	0,03

Tabula 6.a Valstu specifiskās rekomendācijas

SR Nr.	Pasākumi	Apraksts
1	1) Nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniedz 3,5 % 2020.gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,5 % apmērā no IKP. 2) Samazināt nodokļus zema atalgojuma saņēmējiem, novirzot tos uz citiem avotiem, jo īpaši kapitālu un īpašumu, un uzlabojot nodokļu saistību izpildi. 3) Nodrošināt efektīvu uzraudzību un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas regulējuma īstenošanu.	1) Saskaņā ar Latvijas pašas izmantotajiem izlaižu starpības aprēķiniem (0,83% no IKP) un vienreizējiem pasākumiem, kas ir -0,29% no IKP un ietver nodokļu reformas īslaicīgo neto ieņēmumu kritumu un, 2020.gada strukturālais deficīts ir 0,36% no IKP $(-0,34-0,83*0,38-(-0,29)) = -0,36$). Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likumu 2020.gada budžetā ir plānota fiskālā nodrošinājuma rezerve 0,1% no IKP apmērā. 2020.gada budžets ir sagatavots ievērojot noteikto strukturālās bilances mērķi 2020.gadam, kas ir -0,46% no IKP. Sagatavotais 2020.gada budžeta projekts atbilst arī Stabilitātes un izaugsmes pakta bilances nosacījumam. Latvijas strukturālais deficīts 2020.gadā nedrīkst pārsniegt tās VTM, kas Latvijai ir -1% no IKP. Tātad strukturālais deficīts nedrīkst pārsniegt -1,0% no IKP. Kā redzams, tas ar lielu drošības rezervi tiek ievērots, ja izmanto Latvijas aprēķināto izlaižu starpību un Latvijas atzītos vienreizējos pasākumus. Atbilstība tiek ievērota arī vispiesardzīgākajā scenārijā, kur tiek izmantots EK izlaižu starpības vērtējums un EK pieeja attiecībā uz vienreizējiem pasākumiem. Saskaņā ar EK izmantotajiem izlaižu starpības novērtējumiem (EK pavasara prognozes) un ņemot vērā, ka EK neatzīs nodokļu reformas īslaicīgo neto ieņēmumu kritumu par vienreizējo pasākumu, Latvija joprojām izpilda strukturālās bilances nosacījumu $(-0,34-1,3*0,38 = -0,83)$. 2) Viena no Valdības prioritātēm jau vairākus gadus ir mazināt iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzību, mērķtiecīgi veidojot stabilu nodokļu politiku. 2018.gadā īstenojot nodokļu reformu tika paaugstināts diferencētais neapliekamais minimums, pensionāra neapliekamais minimums un atvieglojums par apgādībā esošām personām, paaugstināta minimālā alga un ieviestas progresīvas iedzīvotāju ienākuma likmes. Vērtējot reformas ietekmi uz iedzīvotāju ienākuma dinamiku, vērojamas pozitīvas izmaiņas nodarbinātības un darba samaksas struktūrā. Nodarbināto skaits pirmajā pusgadā pieaudzis par 1,4%, savukārt vidējā bruto alga pieaugusi par 7,7%. Algu grupu struktūrā pozitīvas izmaiņas zemāko (t.sk. minimālās) algu kategorijās – darba ņēmēju īpatsvars tajās samazinās, savukārt augstākajās - pieaug. Lai turpinātu mazināt ienākumu nevienlīdzību un sniegtu atbalstu iedzīvotājiem plašākā apmērā nekā bija plānots nodokļu reformas ietvaros, pieņemts lēmums diferencēto neapliekamo minimumu 2020.gadā paaugstināt straujāk. Līdz šim plānoto 3 000 euro gadā (250 euro mēnesī) vietā paaugstināt līdz 3 600 euro gadā (300 euro mēnesī). Kā arī šobrīd paredzēto 5 280 euro gadā (440 euro mēnesī) augstāko robežu līdz kurai piemēro maksimālo gada diferencēto neapliekamo minimumu, paaugstināt līdz 6 000 euro gadā (500 euro mēnesī). 3) Pēc tam, kad saistībā ar paziņojumiem par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju tika slēgta trešā lielākā banka, Latvija pastiprināja regulējumu attiecībā uz klientiem nerezidentiem. Tā rezultātā kopš 2018.gada maija ir ievērojami samazinājušies nerezidentu noguldījumi, kas Latvijā ir galvenais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riska avots. Turklāt, lai uzlabotu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas stratēģiju, Latvija ir izstrādājusi detalizētu pasākumu plānu. Pasākumu plāna galvenās prioritātes cita

		starpā ir: uz risku balstītas uzraudzības pastiprināšana, nepieciešamo cilvēkresursu nodrošināšana uzraudzības iestādēm un efektīvas informācijas apmaiņas un sadarbības nodrošināšana starp izmeklēšanas iestādēm un ar privāto sektoru. Tāpat, tiek palielinātas tiesībsargāšanas un tiesu iestāžu spējas. Tieslietu ministrija ir radusi finansējumu no iekšējiem resursiem, un 2020.gadā tiks novirzīti līdzekļi: - 136,2 tūkst. <i>euro</i> apmērā ekonomisko lietu tiesas izveidei, lai nodrošinātu ātru un efektīvu komercstrīdu un ekonomisko noziegumu lietu iztiesāšanu; - 2,45 milj. <i>euro</i> apmērā tiesu sistēmas darbinieku mēnešalgu palielināšanai vidēji par 10%, lai sasniegtu tiesu darbinieku algu reformas ietvaros iepriekš plānotos 85% no mēnešalgu grupas (ko saņem par līdzīgu darba uzdevumu un pamatpienākumu veikšanu), lai nodrošinātu veiktajam darbam atbilstošu atlīdzību un celstu atalgojuma konkurētspēju; - 70,3 tūkst. <i>euro</i> tiks novirzīti tiesu infrastruktūras attīstībai, bet no papildus līdzekļiem šim mērķim tiks piešķirti 280,8 tūkst. <i>euro</i>, lai nodrošinātu tiesu telpu attīstīšanu sabiedrības vajadzībām un tiesas darba efektivitātei. 3.4.1. SAM “Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai” ietvaros tiks turpināts ESF projekts “Justīcija attīstībai”, apmācot tiesu, tiesībsargājošo institūciju un tiesu sistēmai piederīgās personas. Tiks turpināta dalība starptautisko organizāciju Latvijas novērtējumos (OECD Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas Latvijas 3.fāzes novērtējumā un MONEYVAL/FATF Latvijas novērtējumā), un tiks nodrošināta šo novērtējumu ietvaros izteikto rekomendāciju savlaicīga izpilde, lai veicinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanu.
2	1) Novērst sociālo atstumtību, jo īpaši uzlabojot minimālo ienākumu pabalstu, minimālo vecuma pensiju un cilvēkiem ar invaliditāti paredzētā ienākumu atbalsta adekvātumu. 2) Uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti jo īpaši attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem un darba meklētājiem, tostarp palielinot līdzdalību profesionālajā izglītībā, apmācībā un pieaugušo izglītībā. 3) Uzlabot veselības aprūpes sistēmas pieejamību, kvalitāti un izmaksu lietderību.	1) 2019.gada 13.augusta MK sēdē konceptuāli atbalstīts un apstiprināts “Plāns minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2020.-2021.gadam” (MK 22.08.2019. rīkojums Nr. 408). Budžeta likumprojekta izstrādes laikā pieņemts lēmums Plāna īstenošanai novirzīt 10 milj. <i>euro</i> (plānā paredzētais finansējums – 29,5 milj. <i>euro</i>). Ierobežotā finansējuma dēļ Plānā noteiktos pasākumus nevar īstenot pilnā apmērā un sniegt atbalstu visām Plānā noteiktajām mērķa grupām. Sākot ar 2020.gadu ir paredzēts: • noteikt vecuma pensijas minimālo aprēķina bāzi 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>); • valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru personām ar invaliditāti no 64 <i>euro</i> līdz 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana; • invaliditātes pensijām minimālo apmēru, piemērojot valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana; • atlīdzības par darbaspēju zaudējumu un kaitējuma atlīdzības minimālo apmēru, piemērojot valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana. 2) Skat. Latvijas NRP. 3) Lai realizētu Sabiedrības veselības pamatnostādņēs izvirzītos virsmērķus, veidojot kvalitatīvu, drošu un ilgtspējīgu veselības aprūpes pakalpojumu sistēmu (t.sk. pacienta līdzmaksājumu samazināšana, rindu saīsināšana uz plānveida pakalpojumiem, darba samaksas paaugstināšana veselības aprūpes nozares darbiniekiem, zāļu pieejamība pacientiem), nodrošinot pakalpojumu vienlīdzīgu pieejamību visiem Latvijas iedzīvotājiem, veicinot pacientu tiešo maksājumu īpatsvara samazināšanos, uzlabojot veselības aprūpes

pakalpojumu pieejamību un mazinot gaidīšanas laikus, tai skaitā uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un kvalitāti visos veselības aprūpes līmeņos, tiek īstenoti 2017.gadā uzsāktie un 2018.gadā un 2019.gadā turpinātie veselības reformas pasākumi.

2019.gada I pusgada dati liecina, ka sekundāro ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu faktiskais rindu garuma samazinājums, kas ir izveidojies papildus piešķirtā tiešā finansējuma ietekmē uz veselības aprūpes pakalpojumu pieprasījumu, notiek lēnāk, jo novērojama pacientu uzvedības maiņa: rindā ienāk tie Latvijas iedzīvotāji, kuri rindu, attāluma vai finanšu dēļ līdz šim nav saņēmuši veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī notiek daļas pacientu pārvirzīšanās no maksas pakalpojumiem uz valsts apmaksātu veselības aprūpes pakalpojumu sektoru. Šīs divas iedzīvotāju grupas papildus finansējuma tiešai ietekmei palielina pieprasījumu pēc valsts apmaksātas veselības aprūpes, vienlaikus samazinot to pacientu skaitu, kuri līdz šim nav varējuši saņemt veselības aprūpes pakalpojumus.

Uz 2019.gada 1.jūliju pacientu gaidīšanas rindas uz speciālistu konsultācijām ir samazinājušās vidēji līdz 92,27 dienām salīdzinājumā ar situāciju pirms reformu uzsākšanas, kad vidējais gaidīšanas laiks bija līdz 100,48 dienām. 2019.gada I pusgadā rindu samazinājums nodrošināts par 8,17% no sākotnējā rindu apjoma, savukārt rindu samazinājums bez pacientu uzvedības maiņas nodrošināts 14,53% apmērā.

Uz 2019.gada 1.jūliju pacientu gaidīšanas rindas uz dienas stacionārā sniegtajiem pakalpojumiem ir samazinājušās vidēji līdz 207,22 dienām salīdzinājumā ar situāciju pirms reformu uzsākšanas, kad vidējais gaidīšanas laiks bija līdz 407 dienām. 2018.gadā rindu samazinājums nodrošināts par 49,09% no sākotnējā rindu apjoma, savukārt rindu samazinājums bez pacientu uzvedības maiņas nodrošināts 52,61% apmērā.

Uz 2019.gada 1.jūliju pacientu gaidīšanas rindas uz ambulatorās rehabilitācijas pakalpojumiem ir samazinājušās vidēji līdz 113,25 dienām salīdzinājumā ar situāciju pirms reformu uzsākšanas, kad vidējais gaidīšanas laiks bija līdz 500,2 dienām. 2019.gada I pusgadā rindu samazinājums nodrošināts par 77,36% no sākotnējā rindu apjoma, savukārt rindu samazinājums bez pacientu uzvedības maiņas nodrošināts 78,93% apmērā.

MK 2019.gada 20.augusta sēdē (protokols Nr.35 23.§) tika apstiprināts informatīvais ziņojums “Par valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta bāzi 2020., 2021. un 2022.gadam” un MK 2019.gada 20.augusta sēdē (protokols Nr.35 26.§, 43.punkts) tika atbalstīts Veselības ministrijas priekšlikums pārdalīt no budžeta resora “74.Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” 08.00.00 programmas “Veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešanas finansējums” rezervēto finansējumu 2020.–2022.gadam ik gadu 144 milj. *euro* apmērā uz Veselības ministrijas pamatbudžetu, lai nodrošinātu 2017., 2018. un 2019.gadā uzsāktu veselības aprūpes sistēmas reformas pasākumu turpināšanu.

2019.gada 13.septembrī MK ārkārtas sēdē (protokols Nr.41 1.§) tika apstiprināts FM sagatavotais informatīvais ziņojums “Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020.gadam un ietvaram 2020.–2022.gadam” un MK 2019.gada 17.septembra sēdē (protokols Nr.42 34.§) tika apstiprināts informatīvais ziņojums “Par prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020.gadam un ietvaram 2020.–2022.gadam”, kā rezultātā fiskālās telpas palielināšanas pasākumos un priekšlikumos prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020.gadam un ietvaram 2020.–2022.gadam Veselības ministrijas prioritātēm, tajā skaitā ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai (starpnozaru), ir atbalstīti papildus 50 milj. *euro* 2020.-2022.gadiem ik gadu, tai skaitā, 42,11 milj. *euro* paredzēti daļai ārstniecības

personu darba samaksas pieaugumam stacionārajās ārstniecības iestādēs strādājošiem, Neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstniecības personām un pārējiem darbiniekiem, Tieslietu ministrijas Ieslodzīju vietas pārvaldes ārstniecības personām un pārējiem darbiniekiem, ārstniecības personām Psihiatrijas plāna ietvaros un ģimenes ārstu kapitācijas naudas pieaugumam; 4,27 milj. *euro* inovatīviem kompensējamiem medikamentiem onkoloģijā un kardioloģijā, kā arī 3 milj. *euro* reto slimību medikamentozai ārstēšanai.

Lai uzlabotu veselības aprūpes sistēmas pieejamību, kvalitāti un izmaksu lietderību plānots īstenot dažādus papildu pasākumus:

- Turpināt zāļu pieejamības un farmaceitiskās aprūpes uzlabošanu iedzīvotājiem. Lai uzlabotu kompensējamo medikamentu pieejamību un samazinātu pacientu līdzmaksājumus par kompensējamiem medikamentiem, MK 2019.gada 16.jūlijā apstiprināja Veselības ministrijas rosinātās izmaiņas MK noteikumos, kas nosaka kompensējamo zāļu un medicīnas ierīču apmaksas kārtību (MK 2006.gada 31.oktobra noteikumi Nr.899 "Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība");

Grozījumi paredz, ka no 2020.gada 1.aprīļa ārsts, izrakstot pacientam medikamentus no kompensējamo zāļu saraksta, norādīs vispārīgo nosaukumu (zāļu starptautisko nepatentēto nosaukumu, ko ir rekomendējusi Pasaules veselības organizācija, vai, ja tāda nav, parasto vispārīgo nosaukumu). Ārsts var lietot zīmola nosaukumu tikai tad, ja ir medicīniski apstākļi, piemēram, zināmas blakusparādības, lietojot lētāko zāļu ekvivalentu no kompensējamo zāļu saraksta vai, piemēram, izrakstot zāles ar šauru terapeitisko indeksu. Zāļu vispārīgā nosaukuma izrakstīšanai jābūt vismaz 70% gadījumos no visa gada laikā kopējā izrakstīto zāļu daudzuma;

- Lai nodrošinātu efektīvāku līdzekļu izmantošanu onkoloģisko slimību farmaceitiskajai ārstēšanai, sākot ar 2019.gada janvāri ķīmijterapijas zāles (intravenozās), ko izmanto onkoloģisko slimību ārstēšanai un atmaksā no valsts budžeta, centralizēti iegādājas Nacionālais veselības dienests;

- Paplašināt veselības aprūpes pakalpojumu klāstu, kurus Nacionālais veselības dienests iepērk stratēģiskā iepirkuma ietvaros;

- Turpināt ar ES fondu atbalstu īstenotos pasākumus, lai uzlabotu ārstniecības personu kvalifikāciju un atjaunotu to sertifikātus, tādējādi radot iespēju praktizējošam ārstam, kas nav darbojies savā specialitātē, atgriezties darba tirgū;

- Turpināt klīnisko algoritmu, klīnisko pacientu ceļu un kvalitātes rādītāju izstrādi 4 prioritārajās veselības jomās;

- Turpināt no ES fondu līdzekļiem finansētos atbalsta pasākumus ārstniecības personu (ārstu un medmāsu, kā arī ārstu palīgu, māsu palīgu, vecmāšu, fizioterapeitu un ergoterapeitu) piesaistīšanai darbam reģionos ārpus Rīgas. Līdz 2019.gada septembrim tika noslēgti 340 kompensācijas līgumi.

- Turpināt veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošanu, tai skaitā, izmantojot ES fondu finansējumu;

- Attīstīt efektīvu, labi funkcionējošu slimnīcu sadarbības modeli, lai veicinātu kvalitatīvu un efektīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu;

- Ieviest pacientu pieredzes monitoringa sistēmu Latvijā;

- Turpinot slimnīcu reformu, optimizēt pašreizējo slimnīcu tīklu un izskatīt iespēju iegūt valsts līdzdalību

		stratēģiski svarīgajās reģionālajās slimnīcās.
3	Uz ieguldījumiem vērsto ekonomikas politiku koncentrēt uz inovāciju, cenas ziņā pieejamu mājokļu piedāvājumu, transportu – jo īpaši attiecībā uz tā ilgtspēju –, resursu efektivitāti un energoefektivitāti, energotīklu starpsavienojumiem un digitālo infrastruktūru, ņemot vērā reģionālās atšķirības.	Skat. Latvijas NRP. 2019.gada 22.maijā ar MK rīkojumu Nr. 247 apstiprināts Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019. – 2022. gadam, kurā institūcijām līdz 2020.gadam ir noteikti konkrēti uzdevumi Nr. 4.12.1. – 4.12.5. ar mērķi veicināt valstī inovāciju attīstību. Mājokļu garantiju programma un tās attīstīšana (vairāk informāciju skatīt Latvijas NRP) 2019.gada vasarā Latvija ir uzsākusi divpusējo projektu ar OECD par Mājokļu pieejamību Latvijā, kura ietvaros OECD definēs personas un māsaimniecības, kurām nepieciešams atbalsts mājokļu pieejamības nodrošināšanai, kā arī izstrādās priekšlikumus efektīvam atbalsta instrumentu kompleksam mājokļu pieejamības nodrošināšanai Latvijā, pārņemot un pielāgojot ārvalstu labo praksi. Atbilstoši OECD priekšlikumiem, Latvija plāno izstrādāt mājokļu pieejamības atbalsta pasākumus Gadskārtējā valsts budžeta sagatavošanas laikā transporta sektorā tika pieņemti šādi lēmumi, kas vērsti uz transporta ilgtspējas nodrošināšanu: 1. Valdība ir apstiprinājusi finansējumu pasažieru elektrovilcienu un to uzturēšanai nepieciešamā aprīkojuma piegādei un personāla apmācībai, kā arī “Pasažieru vilciens” un “Škoda Vagonka” parakstīja līgumu par 32 jaunu elektrovilcienu piegādi, kas paredz, ka līdz 2023.gada beigām būs piegādāti visi vilcieni. Lai samazinātu siltumnīcas efektu un klimata sasilšanu izraisīto gāzu emisijas, viens no būtiskiem pasākumiem ir emisiju samazināšana transportā, un konkrēti – iespējami lielāka skaita pasažieru un vairāk kravu no autotransporta jāpārorientē uz dzelzceļu un to līnijas pēc iespējas jāelektrificē. Raugoties ilgtermiņā, dzelzceļam ir jāklūst par sabiedriskā transporta tīkla mugurkaulu. 2. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra ir apstiprinājusi “Latvijas dzelzceļa” projektu elektrovilcienu infrastruktūras attīstīšanai, no Kohēzijas fonda piešķirot finansējumu vairāk nekā 318 milj. <i>euro</i> apmērā. Lai attīstītu un modernizētu dzelzceļu tīklu Latvijā, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti, kā arī tas kļūtu draudzīgāks videi, projekta ietvaros tiks veikta Eiropas transporta tīkla dzelzceļa infrastruktūras būvniecība, esošās infrastruktūras pārbūve un atjaunošana, piemēram, izbūvējot jaunu vilces jaudas apakšstaciju un elektrotīklus. Rekonstruējot un modernizējot dzelzceļa līniju kopējā garumā – 300 km, CO2 emisijas dzelzceļa pārvadājumos plānots samazināt vismaz par ceturtdaļu.
4	1) Uzlabot publiskā sektora pārskatatbildību un efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz pašvaldībām un valsts un pašvaldību uzņēmumiem, 2) kā arī interešu konfliktu novēršanas režīmu.	1) Tiek uzlabota interešu konflikta novēršanas sistēma, regulāri pilnveidojot likuma par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā normas. Saeimā 1.lasījumā ir pieņemti grozījumi likumā, kas paredz: būtiski uzlabot ziedojumu pieņemšanas kārtību; noteikt jaunu terminētu ierobežojumu valsts amatpersonai gūt ienākumus no personām, attiecībā uz kurām tās ir pārstāvējušas publiskas personas institūcijas tiesā; noteikt Saeimas deputātiem paziņošanas (pašatstatīšanās) pienākumu un kārtību, kādā Saeimas deputāti paziņo par personisko vai mantisko ieinteresētību amata pienākumu izpildē; noteikt papildu pienākumu informēt par interešu konflikta situācijām vai iespējamām korupcijas gadījumiem; paplašināt to personu loku, kuras jānorāda valsts amatpersonas deklarācijā; noteikt Satversmes aizsardzības biroja direktora valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanas pienākumu un kārtību; precizēt kārtību, kādā drošības un citās tiesībsargājošās iestādēs nodarbinātās valsts amatpersonas iesniedz deklarācijas un kādā tiek iesniegti šo valsts amatpersonu saraksti; noteikt terminētus

komercdarbības ierobežojumus valsts amatpersonai, kura veikusi izmeklēšanas funkcijas; precizēt valsts amatpersonas pienākumus un rīcību, nosakot papildu gadījumus un paredzot konkrētus termiņus publiskas personas institūcijas vadītāja informēšanai par valsts amatpersonas iespējamo interešu konfliktu u.c. grozījumus.

Lai veicinātu uzņēmējdarbības vides drošību un caurspīdību, un lai novērstu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas un proliferācijas novēršanas likumā 2019.gadā pieņemti grozījumi, kas konceptuāli atbalsta Uzņēmumu reģistra reģistros esošās informācijas bezmaksas pieejamību jebkuram. Lai šie grozījumi pilnībā stātos spēkā, ir veikti grozījumi likumā “Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”, un no valsts budžeta ir piešķirti 1,2 milj. eiro, lai nodrošinot informācijas pieejamību bez maksas.

Valsts pārvaldes reformu plāna 2020 īstenošanas ietvaros Valsts kanceleja plāno:

- turpināt starpdisciplināras valsts pārvaldes inovācijas laboratorijas #GovLabLatvia darbību, nodrošinot atbalstu iestādēm Nulles birokrātijas pieejas ieviešanā – administratīvā sloga mazināšanas risinājumu izstrādē;
- sadarbībā ar Būvniecības valsts kontroles biroju un Valsts vides dienestu izvērtēt izmēģinājumu projektus par viedā autoparka vadības sistēmas ieviešanu un 2020.gadā sadarbībā ar ministrijām izstrādāt priekšlikumus šīs sistēmas ieviešanai citās valsts pārvaldes iestādēs;
- pabeigt jauna atlīdzības regulējuma izstrādi un ar 2020.gadu uzsākt tā pakāpenisko ieviešanu;
- turpināt darbu pie atbalsta funkciju centralizācijas valsts pārvaldē;
- nodrošināt, ka ministrijas, īstenojot papildu funkcijas vai jaunus uzdevumus, varēs pieprasīt jaunas amata vietas un papildu finansējumu, pamatojoties uz iestādes funkciju efektivitātes izvērtējumu;
- turpināt projektu “Valsts pārvaldes cilvēkresursu vadības informācijas sistēma” (CIVIS), lai veicinātu efektīvākus cilvēkresursu vadības procesus valsts pārvaldē;
- turpināt darbu pie MK lēmumu pieņemšanas procesu modernizācijas, ieviešot "Tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālu" (TAP).

Valdības rīcības plāns (apstiprināts ar MK 2019.gada 7.maija rīkojumu Nr. 210) ietver uzdevumu stiprināt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja kapacitāti, palielinot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja finansējumu un štata vietu skaitu par 23%, kā rezultātā tiks uzlabotas un efektīvizētas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja analītiskās, operatīvās un izmeklēšanas spējas, novēršot un apkarojot koruptīvus noziedzīgus nodarījumus, palielinot novērsto un atklāto koruptīvo noziedzīgo nodarījumu skaitu. Kā arī, no 2019.gada 1.janvāra ir spēkā normatīvo akti, kas paredz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja nodarbinātajiem papildu motivēšanas instrumentus (piemaksu par izdienu un izdienas pabalstu).

Tabula 6.b ES Stratēģijas noteiktie mērķi attiecībā uz izaugsmi un darbu

Nacionālie 2020 mērķi	Pasākumi	Apraksts
Nacionālais 2020 nodarbinātības mērķis (73,0%)	1. Bezdarbnieku apmācību pasākumu pilnveidošana; 2. Atbalsta pasākumu jauniešu bezdarba mazināšanai īstenošana; 3. Ilgstošo bezdarbnieku un sociālās palīdzības klientu efektīva atgriešana darba tirgū un atbalsts reģionālajai mobilitātei; 4. Gados vecāko iedzīvotāju darbības saglabāšana un nodarbinātības sekmēšana; 5. Nodarbinātības dienesta darba efektivizācija; 6. Pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības sekmēšana.	Lai motivētu bezdarbniekus ātrāk atgriezties darba tirgū, kā arī nodrošinātu izdevumu sociālajiem pabalstiem samazināšanu 2020.–2022.gadam ik gadu 12 336 730 <i>euro</i> apmērā (saskaņā ar MK 2019.gada 17.septembra sēdes prot. Nr.42, 34.§, 28.punktā doto uzdevumu), ierosinātas izmaiņas bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas kārtībā: 1) samazināts bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums no 9 mēnešiem uz 8 mēnešiem, 2) samazināts bezdarbnieka pabalsta apmērs atkarībā no bezdarba ilguma: • piešķirto bezdarbnieka pabalstu pilnā apmērā izmaksā divus mēnešus (līdz šim trīs mēneši); • piešķirto bezdarbnieka pabalstu 75% apmērā izmaksā no 3-4 mēnesim (līdz šim no 4-6 mēnesim); • piešķirto bezdarbnieka pabalstu 50% apmērā izmaksā no 5-6 mēnesim (līdz šim no 7-9 mēnesim); • piešķirto bezdarbnieka pabalstu 45% apmērā izmaksā no 7-8 mēnesim.
Nacionālais 2020 P&A mērķis (1,5% no IKP)	1. ZTAI nozares konkurētspējas paaugstināšana; 2. ZTAI nozares sasaiste ar sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām; 3. ZTIA nozares efektīva pārvaldība; 4. Atbalsts inovatīvu komersantu attīstībai; 5. Sabiedrības izpratnes veicināšana, zinātnes un inovācijas popularizēšana.	Skat. Latvijas NRP. 2019.gada 22.maijā ar MK rīkojumu Nr.247 apstiprināts Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019. – 2022.gadam, kurā institūcijām līdz 2020.gadam ir noteikti konkrēti uzdevumi Nr. 4.12.1. – 4.12.5. ar mērķi veicināt valstī inovāciju attīstību.
Nacionālais SEG emisijas ierobežošanas mērķis (12,2 Mt CO₂)	1. Ne-ETS nozaru emisiju ierobežošana; 2. Pētniecība, inovācijas, sabiedrības informēšana.	Skat. Latvijas NRP. 1. Latvijai laika periodā līdz 2020. gadam pieļauts ne-ETS darbību SEG emisiju pieaugums par 17%, salīdzinot ar Latvijas ne-ETS darbību SEG emisiju apjomu 2005. gadā. Tiek prognozēts, ka Latvija izpildīs SEG emisiju samazināšanas mērķus uz 2020.gadu, kas noteikti nacionālajos politikas plānošanas dokumentos un ES tiesību aktos.
Atjaunojamās enerģijas mērķis (40,0%)	1. Tiesiskās bāzes sakārtošana; 2. Finanšu resursu pieejamības nodrošināšana atjaunojamās enerģijas ražošanai; 3. Pasākumi atjaunojamo energoresursu 10% mērķa sasniegšanai transporta sektorā.	Skat. Latvijas NRP.
Nacionālais	1. Energoefektivitātes paaugstināšana	Skat. Latvijas NRP.

energoefektivitātes mērķis (0,670 Mtoe)	mājokļos un rūpnieciskajā ražošanā; 2. Energoefektivitātes paaugstināšana sabiedriskajās ēkās; 3. Efektīvas apgaismojuma infrastruktūras ieviešana pašvaldību publiskajās teritorijās; 4. Energoefektivitātes paaugstināšana siltumenerģijas ražošanā; 5. Atbalsts energoietilpīgiem komersantiem.	1.-; 2. 2019.gadā turpinās Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta (EKII) projektu konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas" (turpmāk – EKII-2) 5 projektu īstenošana. Konkursa ievaros divu projektu īstenošana ir pabeigta. Līdz 2019.gada 30.augustam EKII finansējums projektiem EKII-2 ietvaros kopā ir izmaksāts 1 316 716 <i>euro</i> apmērā. Tiek turpināta arī EKII projektu konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos" (EKII-1) 7 projektu īstenošana. Pārskata periodā viens projekts ir pabeigts un viens projekta īstenošanas līgums ir laužts. Līdz 2019.gada 30.augustam projektiem EKII-1 ietvaros EKII finansējums kopā izmaksāts 1 185 981 <i>euro</i> apmērā. Abu konkursu ietvaros kopējais plānotais oglekļa dioksīda emisiju samazinājums būs 989 tonnas. 2019.gadā uzsākta EKII projektu konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību" (EKII-4) īstenošana kura ietvaros noslēgti 2 projekta īstenošanas līgumi un pārskata periodā veikti izdevumi 5 milj, <i>euro</i> apmērā. 3. 2019.gadā uzsākta EKII projektu konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām" (EKII-3) īstenošana, kura ietvaros noslēgti 18 projekti īstenošanas līgumi (divi no tiem pārskata periodā laužti -). Pārskata periodā EKII-3 projektu konkursa ietvaros izmaksāti 221 434 <i>euro</i>. Konkursa ietvaros plānotais oglekļa dioksīda emisiju samazinājums būs 649 tonnas. Lielākā daļa iesniegto projektu ir saistītas ar energoefektivitātes risinājumiem ielu apgaismojuma jomā. 4. -; 5.-.
Nacionālais mērķis attiecībā uz jauniešiem, kuri priekšlaicīgi pārtraukuši mācības (13,4% (10,0%))	1. Pamata un vidējās izglītības pieejamības nodrošināšana; 2. Modernu mācību metožu ieviešana; 3. Strukturālo izmaiņu īstenošana profesionālajā izglītībā; 4. Profesionālās izglītības satura reformas īstenošana 5. Sadarbības ar sociālajiem partneriem profesionālās izglītības pilnveidošanai un attīstībai stiprināšana nozaru kontekstā.	Kopš 2017.gada marta Valsts izglītības kvalitātes dienests īsteno ESF projektu "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ("PUMPURS"). Līdz 2019. gada jūnijam ir noslēgti 110 sadarbības līgumi ar pašvaldībām, kopumā iesaistot 410 izglītības iestādes, tai skaitā 32 valsts profesionālās izglītības iestādes un 378 vispārējās izglītības iestādes. Kopš 2017. gada marta tika īstenoti 21 858 individuālie atbalsta plāni. Kopējais indikatīvais plānotais finansējums ir 37,5 milj. <i>euro</i>, t.sk. ESF – 31,8 milj. <i>euro</i>. Projekta ilgums ir līdz 2022.gadam. (1) Turpinot darbu pie izglītības iestāžu tīkla pilnveides, IZM ir izstrādājusi piedāvājumu skolu tīkla sakārtošanai (ieklauts informatīvajā ziņojumā "Par skolu tīkla sakārtošanu" (izskatīts 21.05.2019. MK sēdē)), kas plānots kontekstā ar administratīvi teritoriālo reformu 2021.gadā. Minētais piedāvājums paredz noteikt minimālo pieļaujamo izglītojamo skaitu klašu grupās pamatzglītības un vidējās izglītības pakāpē pašvaldību, valsts augstskolu un privātajās izglītības iestādēs, vienlaikus ievērojot principus – sākumskola maksimāli tuvu bērnu dzīvesvietai, pamatskola un vidusskola, kurā tiek nodrošināts kompetenču pieejai atbilstošs un kvalitatīvs mācību programmu piedāvājums. Izglītojamo skaitu atbilstoši Latvijas teritoriālajam iedalījumam plānots noteikt, ņemot vērā iedzīvotāju un izglītojamo skaitu konkrētajās teritorijās. Izvērtējot piedāvājumu, IZM 2019.gada augustā ir uzsākusi individuālas sarunas ar katru no 119 Latvijas pašvaldībām par izglītības iestāžu tīkla attīstību. (2) Skat. Latvijas NRP. 2019.gada 3.septembra noteikumi "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un

		vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”. Uzsākta jaunā mācību satura ieviešana pirmsskolas izglītības pakāpē. Izstrādātas un publicētas mācību programmas un mācību metodiskie līdzekļi pirmsskolai. Turpinās pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi, lai nodrošinātu jaunā satura ieviešanu un uzsāktu pārēju uz mācībām latviešu valodā vidējās izglītības pakāpē. Līdztekus pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei Tiek īstenoti atbalsta pasākumi pedagogiem pieredzes apmaiņas semināru, vebināru, e-mācību veidā. Informāciju par 3. un 4. punktu lūdzu skat. tabulas “6.a Valstu specifiskās rekomendācijas” 2. punktu. (5) Latvijas Darba devēju konfederācija un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome turpina Nozaru ekspertu padomju (NEP) darba koordinēšanu nozaru ekspertiem iesaistoties profesionālās izglītības satura attīstībā, īstenošanā un kvalifikācijas eksāmenu vērtēšanā, kā arī reformu īstenošanā profesionālajā izglītībā. Vienlaikus 2019.gada vidū IZM ir nodrošinājusi finansējumu NEP koordinējošās funkcijas īstenošanai. Līdzīgā apmērā finansējums paredzēts arī 2020.gadā. Papildu Profesionālās izglītības likuma grozījumu projekts paredz valsts saistības arī turpmāk nodrošināt NEP koordinējošās funkcijas finansēšanu.
Nacionālais augstākās izglītības mērķis (34-36%)	1. Augstākās izglītības modernizācija – jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešana; 2. Augstākās izglītības institūciju materiāli tehniskās bāzes modernizēšana un resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana; 3. Augstākās izglītības vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana; 4. Nacionālās kvalitātes nodrošināšanas institūcijas izveide; 5. Studiju programmu fragmentācijas mazināšanās, resursu koplietošana; 6. Ārvalstu studentu piesaistīšana.	(1) IZM ieskatā konsultācijās ar Starptautisko Rekonstrukcijas un attīstības banku un nozari izstrādātais trīs pīlāru augstākās finansēšanas modelis, kas paredz stabilitātes, snieguma un attīstības finansējumu joprojām ir optimāls Latvijas augstākās izglītības politikas mērķiem, taču pastāv elementi katra pīlāra ietvaros, attiecībā uz kuriem ir nepieciešama izvērtēšana un turpmākā rīcība. (2) 2019.gadā turpinās augstākās izglītības institūciju materiāli tehniskās bāzes modernizēšana un resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana, lai nodrošinātu mūsdienīgu studiju un pētniecības vidi STEM (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika), t.sk. medicīnas un radošo industriju, studiju programmu īstenošanai un veicinātu augstākās izglītības atbilstību tautsaimniecības attīstības un darba tirgus vajadzībām. ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas periodā plānots sniegt atbalstu studiju un zinātniskā darba infrastruktūras attīstībai (kopējais indikatīvais finansējums 44,6 milj. <i>euro</i>, t.sk. ERAF finansējums 37,9 milj. <i>euro</i>). Vienlaikus ar ES fondu atbalstu tiek uzlabotas 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas, studiju mācību vides uzlabošanai koledžās (kopējais indikatīvais finansējums 14,2 milj. <i>euro</i>, t.sk. ERAF finansējums 12 milj. <i>euro</i>). (3) IZM izveidotā darba grupa studiju un studējošo kredītu sistēmas pilnveidošanai³ ir izstrādājusi jaunās kreditēšanas sistēmas koncepciju. 2019.gada 17.jūlijā MK atbalstījis valsts vārdā sniegto

³ Darba grupas sastāvā ir pārstāvji no Valsts kases, FM, Studiju un zinātnes administrācijas, Latvijas Finanšu nozares asociācijas, “Altum”, Latvijas studentu apvienības un Rektoru padomes

	galvojumu modeļa maiņu⁴, kas paredz izsniegt orientējoši 2 000 jaunu kredītu gadā, sākot ar 2020.gadu un turpināt kredītu dzēšanu bērnu dzimšanas gadījumos, nāves un invaliditātes gadījumos. Jaunās sistēmas priekšrocība ir atcelta prasība par otru galvotāju; aizdevumus izsniegs vairākas kredītiestādes; vienkāršotas procedūras, paātrināta kredītu saņemšana; nav studiju kredīta griestu; valsts turpinās subsidēt studiju kredīta procentu maksājumus studiju laikā un gadu pēc absolvēšanas. 2018.gada 1.novembrī tika pieņemts likums “Grozījumi Invaliditātes likumā”. Atbilstoši šim likumam no 2019.gada 1.septembra tiek nodrošinātas tiesības augstskolās un koledžās studējošām personām ar invaliditāti saņemt no valsts budžeta apmaksātu asistenta pakalpojumu pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai. (4) Turpinās darbs pie augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas attīstības. 2019.gada 15.jūlijā ir apstiprināta jauna Studiju programmu licencēšanas organizēšanas metodika. Aģentūra ir izstrādājusi e-platformu (eplatforma.aika.lv), lai ikvienam būtu ne tikai informācija par akreditāciju un licencēm, bet arī pašu vērtējums un ekspertu atzinumi. Augstskolas visus dokumentus varēs iesniegt elektroniski, bet ekspertiem visi dokumenti būs pieejami e-platformas slēgtajā daļā. Atbilstoši Augstskolu likumam ir noteikts studiju virzienu akreditācijas laika grafiks. Jaunie noteikumi un kārtība nodrošinās starptautiskiem standartiem atbilstošas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas sistēmas ieviešanu un studiju programmu fragmentācijas mazināšanu, paaugstinot Latvijas augstākās izglītības starptautisko konkurētspēju. (5) 2019.gadā augstskolas uzsāka projektu īstenošanu ESF programmā “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana” (SAM 8.2.1.), kas ilgs līdz 2022.gada decembrim. Kopējais indikatīvais finansējums 10,8 milj. <i>euro</i>, t.sk. ESF finansējums 9,2 milj. <i>euro</i>. Turpmāko piecu gadu laikā plānots izveidot jaunas, spēcīgas un starptautiski konkurētspējīgas studiju programmas, t.sk. doktorantūras līmeņa programmās. (6) Latvijas valsts stipendijas ir viens no instrumentiem ārvalstu studentu piesaistīšanai. 2019./2020. mācību gadam Latvijas valsts stipendijas piešķir 25 pētniekiem (no 90 pieteicējiem) un 92 studentiem (no 244 pieteicējiem), kā arī 7 vasaras skolām, kuras notika Latvijas augstskolās, piešķirot 70 stipendijas ārvalstniekiem. Kopā pa visiem stipendiju veidiem ārzemniekiem ir piešķirtas 197 Latvijas valsts stipendijas. IZM ir izstrādājusi nosacījumus labajai praksei ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā. Nosacījumi paredz izglītības kvalitāti kā galveno labās prakses principu. Ar šo vienošanos augstākās izglītības iestādes apņemas nodrošināt kvalitatīvu studiju pieredzi visiem studējošajiem, stiprināt Latvijas augstākās izglītības un valsts reputāciju. Tikai tām augstākās izglītības
--	---

⁴ MK 17.07.2019. rīkojums Nr. 382 par konceptuālo ziņojumu “Par studiju un studējošo kreditēšanas no kredītiestāžu līdzekļiem ar valsts vārdā sniegto galvojumu modeļa maiņu”

		iestādēm, kas parakstīs vienošanos un to ievēros, turpmāk tiks nodrošinātas iespējas piedalīties par valsts budžeta līdzekļiem organizētajos izglītības eksporta veicināšanas pasākumos, tostarp ārvalstu vizītēs, kā arī izstādēs un mārketinga pasākumos un ārējo tirgu apgūvē. Vienošanās par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē ir parakstījušas 17 Latvijas augstskolas. Ir uzsākts darbs pie augstskolu internacionalizācijas monitoringā izstrādes.
Nacionālais nabadzības mērķis (21,0%)	1. Ienākumu nevienlīdzības samazināšana; 2. Nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto personu līdzdalības darba tirgū veicināšana; 3. Diskriminācijas draudu un stereotipu mazināšana, kā arī pilsoniskās līdzdalības veicināšana.	2019.gada 13.augusta MK sēdē konceptuāli atbalstīts un apstiprināts “Plāns minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2020.-2021.gadam” (MK 22.08.2019. rīkojums Nr. 408). Budžeta likumprojekta izstrādes laikā pieņemts lēmums Plāna īstenošanai novirzīt 10 milj. <i>euro</i> (plānā paredzētais finansējums – 29,5 milj. <i>euro</i>). Ierobežotā finansējuma dēļ Plānā noteiktos pasākumus nevar īstenot pilnā apmērā un sniegt atbalstu visām Plānā noteiktajām mērķa grupām. Sākot ar 2020.gadu ir paredzēts: 1) noteikt vecuma pensijas minimālo aprēķina bāzi 80 eiro (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>); 2) valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru personām ar invaliditāti no 64 <i>euro</i> līdz 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana; 3) invaliditātes pensijām minimālo apmēru, piemērojot valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana; 4) atlīdzības par darbspēju zaudējumu un kaitējuma atlīdzības minimālo apmēru, piemērojot valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu 80 <i>euro</i> (invalidiem no bērnības – 122,69 <i>euro</i>) palielināšana.

Atbilstoši 2019.gada aprīļa vispārējās valdības budžeta deficīta un parāda notifikācijai vispārējās valdības budžeta deficīts **2018.gadā** bija 1,0% no IKP. 2019.gada 30.septembrī CSP ir iesniegusi *Eurostat* šā gada rudens notifikāciju, kuras rezultāti par 2018.gada un iepriekšējo gadu deficīta un parāda līmeni būs publicēti oktobra beigās.

Ņemot vērā Valsts kases datus par kopbudžeta izpildi 2019.gada pirmajā pusē, vispārējās valdības budžeta deficīts **2019.gadā** pēc FM novērtējuma tiek prognozēts 0,5% no IKP. Novērtētais deficīts kopumā atbilst likumā "Par valsts budžetu 2019.gadam" plānotajam budžeta deficīta līmenim. Salīdzinot ar plānu, nodokļu ieņēmumi kopumā 2019.gadā tiek prognozēti augstāki, īpaši iedzīvotāju ienākuma nodokļa un sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi, ņemot vērā augstākus vidējās darba samaksas pieauguma tempus un faktisko ieņēmumu izpildi. Savukārt, uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumu prognoze tika samazināta, ņemot vērā gan būtiski pieaugušās nodokļa atmaksas par iepriekš veiktajiem avansa maksājumiem, gan mazāku nekā prognozēts sadalītās peļņas apmēru par 2018.gadu, uzņēmumiem lielākā apmērā sadalot iepriekšējos gados uzkrāto peļņu, par ko nodoklis jau bija samaksāts.

2019.gadā augstāki budžeta izdevumi salīdzinājumā ar plānoto tiek prognozēti iemaksām ES budžetā un ES fondu un citu ārvalstu finanšu palīdzība projektu izdevumiem, tai skaitā valsts budžeta līdzfinansējumam. Augstāki izdevumi ES fondu projektiem tiek prognozēti gan valsts, gan pašvaldību budžetā, turpinoties aktīvai ES fondu projektu realizācijai. Vienlaicīgi, ņemot vērā faktisko budžeta izpildi, ir izdevumu pozīcijas, kurās 2019.gadā ir sagaidāmi mazāki izdevumi nekā prognozēts iepriekš – kā, piemēram, valsts budžeta izdevumi pensijām, pašvaldību budžeta izdevumi pamatfunkciju nodrošināšanai. Veicot korekcijas šajās pozīcijās 2019.gadā, attiecīgi tika koriģētas arī vidēja termiņa prognozes.

2020.gadā vispārējās valdības budžeta deficīts tiek plānots 0,3% no IKP apmērā. Vidēja termiņa vispārējās valdības budžeta prognožu pamatā ir 2019.gada jūnijā izstrādātais makroekonomiskās attīstības scenārijs vidējam termiņam, aktualizētās nodokļu ieņēmumu prognozes un budžeta izdevumu plāni, ņemot vērā līdz 2019.gada oktobrim pieņemtos valdības lēmumus. Prognozē ir ņemta vērā pašvaldību un citu atvasināto publisko personu budžetu iespējamā attīstība turpmākajos gados, iekļaujot arī valdības pieņemto lēmumu ietekmi uz šiem budžetiem.

Vispārējās valdības budžeta ieņēmumi 2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, nominālā izteiksmē pieaug, taču to īpatsvars IKP samazinās, galvenokārt tāpēc, ka ieņēmumu pieauguma temps tiek prognozēts lēnāks nekā iekšzemes kopprodukta pieauguma temps. Tas pamatā ir skaidrojams ar ieņēmumu no ienākuma un mantas kārtējie nodokļiem samazināšanos, ņemot vērā valdības atbalstīto diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšanu sākot ar 2020.gadu līdz 300 *euro* mēnesī.

Savukārt, vispārējās valdības budžeta izdevumu īpatsvara iekšzemes kopproduktā kritums 2020.gadā tiek plānots straujāks nekā ieņēmumiem, pamatā samazinoties starppatēriņa un bruto kopējās pamatkapitāla veidošanas pozīcijām salīdzinājumā ar 2019.gadu. To lielā mērā nosaka šo izdevumu apjoma samazināšanās tieši pašvaldību budžetos, ņemot vērā pašvaldībām pieejamos resursus, tai skaitā ierobežoto aizņemšanos. Vienlaicīgi, ievērojot valdības pieņemtos lēmumus attiecībā uz atlīdzības palielināšanu ārstniecības personām, pedagogiem, iekšlietu sistēmas amatpersonām, Satversmes tiesas darbiniekiem un kultūras nozarē nodarbinātajiem, vispārējās valdības budžeta izdevumi atlīdzībai 2020.gadā tiek saglabāti ar stabilu pieaugumu, taču kopumā nedaudz zemāku kā 2019.gadā.

Tabula 7: Salīdzinājums ar Stabilitātes programmu 2019.–2022.gadam

	EKS kods	2018	2019	2020
		% no IKP		
Vispārējās valdības budžeta bilance	B.9			
Stabilitātes programma		-1,0	-0,5	-0,4
Vispārējās valdības budžeta plāna projekts		-1,0	-0,5	-0,3
Starpība		0,0	0,0	0,1
Vispārējās valdības budžeta bilance pie nemainīgas politikas	B.9			
Stabilitātes programma		-1,0	-0,5	-0,3
Vispārējās valdības budžeta plāna projekts		-1,0	-0,5	-0,4
Starpība		0,0	0,0	-0,1

Pielikums: Metodoloģiskie aspekti

Makroekonomiskās prognozes tiek veidotas vidēja termiņa makroekonomiskajā modelī, kas nodrošina makroekonomisko likumsakarību ievērošanu prognozēs un par pamatu izmanto īstermiņa un vidēja termiņa ekonometrisko modeļu rezultātus, kā arī eksperta vērtējumus.

Sagatavojot nodokļu ieņēmumu prognozes, tiek izmantotas plaši pazīstamas prognozēšanas metodes un pieņēmumi, tomēr visvairāk tiek izmantots prognozēšanai speciāli izstrādāts rīks, t.i., modelis LATIM–F. Biežāk izmantotie nodokļu ieņēmumu prognozēšanas paņēmieni:

- izmantojot detalizētu nodokļa ieņēmumu aprēķinu;
- prognozējot nodokļu ieņēmumu īpatsvaru IKP, %;
- prognozējot nodokļa reālās apliekamās bāzes/modelētās bāzes attiecību;
- izmantojot eksperta novērtējumu;
- izmantojot citus paņēmienus.

Lai aprēķinātu nodokļu ieņēmumu prognozes, FM, kā tika minēts iepriekš, izmanto nodokļu ieņēmumu prognožu modeli LATIM–F, kura galvenās sastāvdaļas ir makroekonomisko rādītāju datu bāze, faktisko nodokļu ieņēmumu datu bāze un likumdošanas izmaiņas (ieskaitot nodokļu likmes utt.). Tāpat analizē tiek izmatota Valsts kases, Valsts ieņēmumu dienesta, CSP u.c. informācija.

Finanšu ministrs

J. Reirs

Gusāre, 67083911
elina.gusare@fm.gov.lv